

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์

ในบทนี้จะเป็นการแสดงผลการศึกษา โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน โดยเริ่มจากข้อมูลทั่วไปของประชาชน คือ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ฐานะความเป็นอยู่ และระดับการศึกษา และในส่วนของความรู้ ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ทักษะการตัดสินใจเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ทักษะการเลือกตั้ง ทักษะการตอบทบทวนและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการบริหารงานเลือกตั้งของเขตบางขุนเทียน ในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพกับตัวแปรตาม คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ทักษะการตัดสินใจเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ทักษะการเลือกตั้ง และทักษะการตอบทบทวนและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่ศึกษา

ตารางที่ ๔ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	๑๕๐	๕๐.๘
หญิง	๑๔๕	๔๙.๒
<u>อายุ</u>		
๒๐-๒๕ ปี	๑๔๓	๔๘.๕
๓๐-๓๕ ปี	๓๓	๒๔.๓
๔๐-๔๕ ปี	๔๖	๑๕.๖
๕๐-๕๕ ปี	๒๔	๘.๑
๖๐ ปีขึ้นไป	๔	๓.๑
<u>รายได้</u>		
ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๖๐	๒๐.๓
๑,๐๐๑-๒,๐๐๐ บาท	๕๑	๓๐.๘
๒,๐๐๑-๓,๐๐๐ บาท	๓๗	๒๖.๑
๓,๐๐๑-๔,๐๐๐ บาท	๓๒	๑๐.๘
๔,๐๐๑-๕,๐๐๐ บาท	๑๗	๕.๘
สูงกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๑๘	๖.๒
<u>ความเป็นอยู่</u>		
เดือดร้อนมาก	๑๕	๕.๑
เดือดร้อน	๔๓	๑๔.๖
พอกินบ้างไม่พอกินบ้าง	๘๔	๒๕.๕
พอกินพอใช้ไม่เดือดร้อน	๑๓๘	๔๖.๘
มีฐานะดีพอสมควร	๑๔	๔.๗
มั่งมี	๑	๐.๓

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

สถานภาพของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
<u>การศึกษา</u>		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	๒๑	๗.๑
ประถมศึกษา	๓๗	๒๖.๑
ป.๕-ป.๗ (หรือ ม.๑-ม.๓)	๓๑	๑๐.๕
ม.ศ.๑-ม.ศ.๓ (หรือ ม.๓-ม.๖)	๔๑	๑๓.๕
ม.ศ.๕ หรือ ม.๘	๓๑	๑๐.๕
อาชีวศึกษา	๓๕	๑๓.๒
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๒๑	๗.๑
ปริญญาตรีขึ้นไป	๓๓	๑๑.๒
อื่น ๆ	๑	๐.๓
<u>อาชีพ</u>		
นักเรียน นักศึกษา	๓๕	๑๑.๕
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	๒๑	๒๐.๗
ลูกจ้าง	๒๔	๒๑.๗
กรรมกร หรือรับจ้าง	๓๕	๑๑.๕
ค้าขาย-ธุรกิจ	๕๕	๑๕.๕
แม่บ้าน	๓๐	๑๐.๒
เกษตรกรกรรม (ทำสวน ทำนา ประมง)	๒๑	๗.๑
อื่น ๆ	๖	๒.๐

สรุปผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประชาชน

จากผลการศึกษาคำถามตารางที่ ๔ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ ๕๐.๘ และเป็นเพศหญิงร้อยละ ๔๙.๒ และประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในวัยหนุ่มสาว คือมีอายุระหว่าง ๒๐-๓๕ ปี ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ ๓๓.๒ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓.๑ สำหรับระดับรายได้ของประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๑.๕ มีรายได้น้อยกว่าเดือนละ ๒,๐๐๐ บาท และประชาชนที่มีรายได้ ตั้งแต่เดือนละ ๔,๐๐๐ บาทขึ้นไป มีเพียงร้อยละ ๑๒.๐ ประชาชนร้อยละ ๔๖.๔ มีความรู้สึกว่าคุณภาพความเป็นอยู่ของตนเป็นลักษณะพอกินพอใช้ สำหรับผู้ที่คิดว่ามีฐานะดีพอสมควร มีเพียงร้อยละ ๔.๗ ประชาชนร้อยละ ๒๕.๕ มีความรู้สึกว่าคุณภาพความเป็นอยู่ของตนไม่ค่อย มั่นคงนัก คือ พอกินบ้างไม่พอกินบ้าง ที่มีฐานะดีแค่เดือนละและดีแค่เดือนละมาก มีจำนวนร้อยละ ๑๕.๗ และที่เห็นว่าคุณภาพของตนเองมีเพียงร้อยละ ๐.๓ แสดงว่าคุณภาพความเป็นอยู่ของ ประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในระดับกลางค่อนข้างต่ำ ระดับการศึกษาของประชาชนพบว่า ประชาชนจำนวนร้อยละ ๓๓.๒ มีความรู้ไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เมื่อพิจารณาจากประชาชน ทั้งหมดพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ไม่เกินชั้น ม.ศ.๓ คือ มีจำนวนร้อยละ ๕๗.๖ สำหรับ ประชาชนที่มีความรู้ระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีจำนวนร้อยละ ๑๑.๒ ประชาชนจำนวนมากที่สุด ประกอบอาชีพลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗ และรองลงมาคือ รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ค้าขาย-ธุรกิจ นักเรียน นักศึกษา กรรมกร แม่บ้าน เกษตรกรรม และอื่น ๆ

ความรู้ทั่วไปของประชาชนเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

ในส่วนนี้มุ่งที่จะวัดว่าประชาชนที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีความรู้เกี่ยวกับการปกครอง ในปัจจุบันอยู่ในระดับใด คำถามเป็นประเด็นความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับโครงสร้างของ ระบบรัฐสภา การดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชื่อบุคคลสำคัญทางการเมือง ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการเมืองในระดับท้องถิ่น เป็นต้น ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ตารางที่ ๘ ความรู้ทั่วไปของประชาชนเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยแจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑) สิ่งสำคัญที่สุดที่จะขาดไม่ได้ในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ	๘๘.๗	๑๕.๓	๐	๒๙๕
๒) รัฐสภาปัจจุบันประกอบด้วยสมาชิก	๒๙.๘	๕.๘	๒๘.๗	๒๙๕
๓) ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ารัฐบาล คือ	๘๒.๗	๙.๕	๗.๘	๒๙๕
๔) รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้วุฒิสมาชิกมาจาก	๓๘.๖	๓๓.๖	๓๑.๘	๒๙๕
๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งคราวละกี่ปี	๘๓.๑	๗.๑	๙.๘	๒๙๕
๖) ประธานรัฐสภาคนปัจจุบันชื่ออะไร	๘๕.๘	๑.๗	๕๒.๙	๒๙๕
๗) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนปัจจุบันนี้ชื่ออะไร	๕๗.๖	๐.๗	๔๑.๗	๒๙๕
๘) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนปัจจุบันนี้มาจาก	๗๑.๒	๑๓.๖	๑๕.๓	๒๙๕
๙) กรุงเทพมหานครมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไ้กี่คน	๓๐.๕	๑๘.๙	๕๐.๕	๒๙๕
๑๐) สาเหตุที่มีการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ เนื่องจาก	๘๒.๐	๘.๕	๙.๕	๒๙๕

จากตารางที่ ๘ ในคำถามที่ (๑) พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ว่สิ่งสำคัญที่สุดในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ จะต้องม้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งตอบถูกถึงร้อยละ ๘๘.๗ ประชาชนที่ตอบว่า วุฒิสมาชิก ประธานสภาฎีกา และผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยละ ๗.๘, ๕.๑ และ ๒.๘ ตามลำดับ ในคำถามข้อ (๒) ประชาชน

ส่วนใหญ่ทราบว่า รัฐสภาปัจจุบันประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ร้อยละ ๒๕.๘ ตอบว่าไม่ทราบร้อยละ ๒๔.๗ และอีกร้อยละ ๕.๕ ตอบว่ามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพียงอย่างเดียว และสมาชิกวุฒิสภาเพียงอย่างเดียว ในคำถามข้อ (๓) ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๒.๗ ทราบว่าผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ารัฐบาล คือ นายกรัฐมนตรี ตอบว่าไม่ทราบร้อยละ ๗.๘ และอีกร้อยละ ๙.๕ ตอบว่ารัฐมนตรี พระมหากษัตริย์ ประธานรัฐสภา และประธานศาลฎีกา ตามลำดับ ในคำถามข้อ (๔) เป็นคำถามที่มีลักษณะค่อนข้างยาก เพื่อทดสอบว่าประชาชนมีความสนใจในรายละเอียดที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๒๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐสภาเพียงใด ซึ่งผู้ที่สามารถตอบคำถามนี้ได้จะต้องมีความสนใจและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองเป็นอย่างดี ซึ่งผลที่ออกมาปรากฏว่ามีประชาชนเพียงร้อยละ ๓๔.๖ ที่ทราบว่า นายกรัฐมนตรี เป็นผู้เลือกสรรบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิก ผู้ที่ตอบผิดถึงร้อยละ ๓๓.๖ ก็คือ ตอบว่าคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เลือกสรรเข้ามา สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เลือกสรรเข้ามา และตอบว่าแต่งตั้งจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีความรู้ความสามารถเป็นพิเศษร้อยละ ๑๒.๕, ๑๑.๕ และ ๘.๒ ตามลำดับ สำหรับประชาชนที่ตอบว่าไม่ทราบมีจำนวนถึงร้อยละ ๓๑.๕ ในคำถามข้อ (๕) พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๓.๑ ทราบว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี ประชาชนที่เหลือตอบว่า ๕ ปี, ๓ ปี และ ๒ ปี ตามลำดับ และตอบว่าไม่ทราบร้อยละ ๘.๘ ในคำถามข้อ (๖) ประชาชนร้อยละ ๕๔.๖ ไม่ทราบว่าประธานรัฐสภาคนปัจจุบันนี้ชื่ออะไร ที่ตอบถูกร้อยละ ๔๕.๔ แสดงให้เห็นว่าประชาชนกว่าครึ่งหนึ่งไม่ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองในปัจจุบัน ในคำถามข้อ (๗) และ (๘) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับการเมืองในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกรุงเทพมหานคร เพื่อทดสอบว่าประชาชนให้ความสนใจและติดตามข่าวสารต่าง ๆ เพียงใด จากคำถามข้อ (๗) ปรากฏว่าประชาชนร้อยละ ๕๗.๖ ทราบชื่อของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนปัจจุบัน และจากคำถามข้อ (๘) ประชาชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๗๑.๒ ทราบถึงการขึ้นดำรงตำแหน่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คือ ตอบว่ามาจากการแต่งตั้ง ผู้ที่ตอบว่ามาจากการเลือกตั้งร้อยละ ๘.๒ อีกร้อยละ ๔.๔ และ ๑๕.๓ ตอบว่าเป็นตำแหน่งของข้าราชการประจำ และตอบว่าไม่ทราบตามลำดับ สำหรับคำถามข้อ (๙) และ (๑๐)

เป็นคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เพื่อศึกษาว่าประชาชน
มีความรู้เกี่ยวกับภาวะการณ์ในปัจจุบันเพียงใด จากคำถามข้อ (๕) พบว่าประชาชน
ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ากรุงเทพมหานครมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกี่คน คือ ตอบว่าไม่ทราบ
ร้อยละ ๕๐.๕ และตอบผิดร้อยละ ๑๔.๕ ประชาชนที่ตอบถูกมีเพียงร้อยละ ๓๐.๕ แต่เมื่อ
พิจารณาคำตอบคำถามข้อ ๑ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๘๒.๐ ทราบถึงสาเหตุ
ที่จัดให้มีการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ คือ ตอบว่าเนื่องจากสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรคนเก่าเสียชีวิต ผู้ที่ตอบผิดมีเพียงร้อยละ ๘.๕ คือ ตอบว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนเก่า
ครบตามวาระ สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง ลาออก และถูกจำคุก
ผู้ที่ตอบว่าไม่ทราบร้อยละ ๘.๕

สรุปได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับระบบการเมือง
การปกครองอยู่ในระดับค่อนข้างดี ในส่วนที่เกี่ยวกับโครงสร้างและรูปแบบของระบบ
การปกครองในปัจจุบัน และการปกครองในระดับท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร) แต่ประชาชน
ส่วนใหญ่ยังขาดความสนใจที่จะติดตามข่าวสารทางการเมือง

ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

ในส่วนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่าประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครอง
ในระบบประชาธิปไตยเพียงใด ลักษณะของคำถามเกี่ยวกับการตีความหมายของรูปแบบ
การปกครองและหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร ความเข้าใจทางการเมืองมีความสำคัญ
อย่างยิ่งในอันที่จะก่อให้เกิดความสำนึกในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะประชาชน
จะเข้าใจว่าการเมืองมีประโยชน์อย่างไร และจะใคร่บอะไรตอบแทนบ้างถ้าประชาชน
ขาดความเข้าใจในระบบการเมืองเสียแล้ว ย่อมจะไม่สนใจที่จะเข้ามีส่วนร่วมทาง
การเมือง และเป็นสาเหตุหนึ่งที่น่าไปสู่ความล้มเหลวของระบบการเมืองนั้น/ ผลการศึกษา
ดังกล่าวปรากฏตามตารางที่ ๑๐ และ ๑๑

ตารางที่ ๑๐ ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย (แจกแจงเป็นร้อยละ)

คำถาม	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑) รัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย คือ รัฐบาลที่	๕๐.๘	๓๓.๘	๑๕.๓	๒๘๕
๒) การปกครองในสมัยจอมพลสฤษดิ์ รัชต์เป็นนายกรัฐมนตรีเป็น การปกครองแบบ	๔๕.๔	๑๖.๓	๓๘.๓	๒๘๕

ตารางที่ ๑๑ หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของสภาผู้แทนราษฎร (แจกแจงเป็นร้อยละ)

ลำดับที่	ความคิดเห็น	ร้อยละ	N
๑	ให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรในทุก ๆ เรื่องที่ ต้องการ	๒๓.๕	๖๘
๒	สร้างความเจริญให้แก่หมู่บ้าน และท้องถิ่น เช่น ถนน ไฟฟ้า ท่อระบายน้ำ ฯลฯ	๒๒.๐	๖๕
๓	ควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาล	๓๘.๐	๑๑๒
๔	ปราบปรามข้าราชการที่ทุจริตและฉ้อราษฎ์บังหลวง	๔.๑	๑๒
๕	ทำหน้าที่บริหารประเทศ	๑๒.๕	๓๗
	รวม	๑๐๐.๐	๒๘๕

จากตารางที่ ๑๐ ในคำถามข้อ (๑) พบว่าประชาชนร้อยละ ๕๐.๘ ทราบว่า
 รัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย คือ รัฐบาลที่ประชาชนสามารถเปลี่ยนแปลงรัฐบาลได้ตามวาระ
 ตอบว่าไม่ทราบร้อยละ ๑๕.๓ และประชาชนจำนวนร้อยละ ๓๓.๙ ตอบว่าเป็นการปกครอง
 โดยผู้นำที่เข้มแข็ง ผู้ปกครองต้องมีความรู้ความสามารถ และมีอำนาจเด็ดขาด เป็นรัฐบาล
 ที่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ และตอบว่าเป็นรัฐบาลที่ให้เสรีภาพแก่ประชาชนโดย
 ไม่จำเป็นต้องมีการเลือกตั้ง ร้อยละ ๙.๘, ๑๓.๙, ๘.๑ และ ๖.๑ ตามลำดับ ในคำถาม
 ข้อ (๒) ประชาชนร้อยละ ๕๕.๘ ทราบว่าการปกครองในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
 เป็นการปกครองแบบเผด็จการ ประชาชนที่ตอบฉีกร้อยละ ๑๖.๓ ตอบว่าเป็นการปกครอง
 แบบประชาธิปไตยที่มีผู้นำที่เข้มแข็ง ประชาธิปไตยกึ่งเผด็จการ ราชาธิปไตย และสังคมนิยม
 เป็นต้น และที่ตอบว่าไม่ทราบร้อยละ ๓๘.๓

จากตารางที่ ๑๑ พบว่าประชาชนที่มีความเข้าใจในหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร
 มีเพียงร้อยละ ๓๘.๐ ประชาชนร้อยละ ๒๓.๘ เข้าใจว่าสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่
 ในการให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรในทก ๆ เรื่อง ร้อยละ ๒๒.๐ เข้าใจว่ามีหน้าที่
 สร้างความเจริญให้แก่มหาชนและท้องถิ่น ร้อยละ ๑๒.๕ เข้าใจว่ามีหน้าที่บริหารประเทศ
 และร้อยละ ๘.๑ เข้าใจว่ามีหน้าที่ปราบปรามข้าราชการที่ทุจริตและฉ้อราษฎ์บังหลวง

สรุปได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความเข้าใจต่อระบบการเมืองการปกครอง
 แบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของ
 การปกครอง และอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร

ตารางที่ ๑๒ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบ
ประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	เพศ	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
(๑) สิ่งสำคัญที่สุดที่จะขาดไม่ได้ ในระบบการปกครองแบบ ประชาธิปไตย คือ	ชาย	๘๘.๗	๑๑.๔	๐	๑๕๐
	หญิง	๘๐.๗	๑๙.๔	๐	๑๔๕
(๒) รัฐสภาปัจจุบันประกอบด้วย สมาชิก	ชาย	๗๔.๗	๒.๐	๑๙.๓	๑๕๐
	หญิง	๖๔.๘	๔.๘	๓๐.๓	๑๔๕
(๓) ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้า รัฐบาล คือ	ชาย	๘๓.๓	๙.๔	๗.๓	๑๕๐
	หญิง	๘๒.๑	๙.๗	๘.๓	๑๔๕
(๔) รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนด ให้วุฒิสมาชิกมาจาก	ชาย	๔๒.๗	๓๒.๐	๒๕.๓	๑๕๐
	หญิง	๒๖.๒	๓๙.๒	๓๘.๖	๑๔๕
(๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรง ตำแหน่งคราวละกี่ปี	ชาย	๘๘.๐	๒.๗	๙.๓	๑๕๐
	หญิง	๗๗.๙	๗.๖	๑๔.๕	๑๔๕
(๖) ประธานรัฐสภาคนปัจจุบัน ชื่ออะไร	ชาย	๕๐.๐	๑.๓	๔๘.๗	๑๕๐
	หญิง	๔๐.๗	๒.๑	๕๗.๒	๑๔๕
(๗) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คนปัจจุบันนี้ชื่ออะไร	ชาย	๖๑.๓	๐	๓๘.๗	๑๕๐
	หญิง	๕๓.๘	๑.๔	๔๔.๘	๑๔๕
(๘) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คนปัจจุบันนี้มาจาก	ชาย	๗๖.๐	๑๓.๓	๑๐.๗	๑๕๐
	หญิง	๖๖.๒	๑๓.๘	๒๐.๐	๑๔๕
(๙) กรุงเทพมหานครมีสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร ไก่กี่คน	ชาย	๓๗.๓	๑๗.๓	๔๕.๓	๑๕๐
	หญิง	๒๓.๔	๒๐.๗	๕๕.๙	๑๔๕
(๑๐) สาเหตุที่มีการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ นี้เอง จาก	ชาย	๘๔.๗	๖.๗	๘.๗	๑๕๐
	หญิง	๗๙.๓	๑๐.๔	๑๐.๓	๑๔๕

หมายเหตุ

(๑) $X^2 = ๔.๗๔๑๔๔$ $P = ๐.๑๙๑๗$
 (๓) $X^2 = ๒.๑๐๒๘๗$ $P = ๐.๑๑๓๘๕$
 (๕) $X^2 = ๘.๘๘๔๔๑$ $P = ๐.๐๗๕๓$
 (๗) $X^2 = ๓.๔๒๗๕๖$ $P = ๐.๑๗๖๖$
 (๙) $X^2 = ๘.๓๓๖๕๐$ $P = ๐.๐๘๐๐$

(๒) $X^2 = ๕.๕๙๗๕๑$ $P = ๐.๑๓๒๙$
 (๔) $X^2 = ๑๐.๗๗๐๙๕$ $P = ๐.๐๒๙๓$
 (๖) $X^2 = ๓.๔๖๗๗๒$ $P = ๐.๑๓๕๐$
 (๘) $X^2 = ๕.๑๓๙๑๖$ $P = ๐.๑๔๙๒$
 (๑๐) $X^2 = ๓.๐๘๒๑๐$ $P = ๐.๖๘๗๓$

ตารางที่ ๑๓ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบ
ประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	เพศ	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑) รัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย คือ รัฐบาลที่	ชาย	๕๖.๗	๒๕.๗	๑๘.๗	๑๕๐
	หญิง	๔๔.๘	๓๕.๔	๑๙.๘	๑๔๕
๒) การปกครองในสมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายก รัฐมนตรีเป็นการปกครองแบบ	ชาย	๔๘.๐	๑๘.๗	๓๓.๓	๑๕๐
	หญิง	๔๒.๘	๑๓.๘	๔๓.๔	๑๔๕

หมายเหตุ

$$(๑) \chi^2 = ๘.๗๕๕๒ \quad P = ๐.๐๘๓๔$$

$$(๒) \chi^2 = ๓.๔๘๑๑๔ \quad P = ๐.๑๗๔๕$$

ตารางที่ ๑๓ (ต่อ) ข้อ ๓ หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ลำดับที่	ความเห็น	ชาย	หญิง
๑	ให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรในทุก ๆ เรื่องที่ต้องการ	๒๒.๐	๒๔.๘
๒	สร้างความเจริญให้แก่หมู่บ้านและท้องถิ่น เช่น ถนน ไฟฟ้า ทอระบายน้ำ ฯลฯ	๑๘.๐	๒๖.๒
๓	ควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาล	๔๕.๐	๓๑.๗
๔	ปราบปรามข้าราชการที่ทุจริตและฉ้อราษฎ์บังหลวง	๒.๐	๖.๒
๕	ทำหน้าที่บริหารประเทศ	๑๔.๐	๑๑.๐
		๑๕๐	๑๔๕

หมายเหตุ

$$(๓) \chi^2 = ๘.๑๕๖๘๖ \quad P = ๐.๐๕๗๓$$

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครอง

จากผลการศึกษาคำถามตารางที่ ๑๒ (๑), (๒), (๓), (๔), (๕), (๖), (๗) (๘), (๙), (๑๐) และตารางที่ ๑๓ (๑), (๒), (๓) เมื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยระหว่างเพศชายกับเพศหญิง โดยแจกแจงเป็นร้อยละ ปรากฏว่า เพศชายมีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าเพศหญิงในทุก ๆ คำถาม แต่เมื่อเปรียบเทียบความมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ $P = .๐๕$ ปรากฏว่า เพศชาย และเพศหญิงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องของความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย (จากผลการทดสอบทางสถิติแบบ Chi Square) ยกเว้นเพียงตารางเดียว คือ ตารางที่ ๑๒ (๔) ซึ่งเพศชายมีความรู้สูงกว่าเพศหญิง โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $P = ๐.๐๒๕๓$ คือ ทราบว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้นายกรัฐมนตรี เป็นผู้เลือกสรรบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิก ในอัตราส่วนร้อยละ ๔๒.๙ : ๒๖.๒

สรุปได้ว่า เพศชายและเพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ เพศไม่มีอิทธิพลเด่นชัดต่อความรู้ความเข้าใจดังกล่าว

ตารางที่ ๑๘ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
จำแนกตามอายุ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	อายุ	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑) สิ่งสำคัญที่สุดที่จะขาดไม่ได้ ในระบบการปกครองแบบ ประชาธิปไตย คือ	๒๐-๒๙	๘๕.๓	๑๔.๗	๐	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๘๗.๗	๑๒.๓	๐	๗๓
	๔๐-๔๙	๘๐.๘	๑๙.๒	๐	๔๖
	๕๐-๕๙	๗๙.๒	๒๐.๘	๐	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๘๘.๙	๑๑.๑	๐	๙
๒) รัฐสภาปัจจุบันประกอบด้วย สมาชิก	๒๐-๒๙	๗๔.๑	๓.๕	๒๒.๔	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๕๘.๙	๙.๕	๓๑.๕	๗๓
	๔๐-๔๙	๗๓.๙	๘.๘	๒๑.๗	๔๖
	๕๐-๕๙	๗๕.๐	๘.๒	๒๐.๘	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๕๕.๖	๑๑.๑	๓๓.๓	๙
๓) ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ารัฐบาล คือ	๒๐-๒๙	๘๒.๕	๙.๘	๗.๗	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๘๒.๒	๖.๘	๑๑.๐	๗๓
	๔๐-๔๙	๘๐.๘	๑๓.๑	๖.๕	๔๖
	๕๐-๕๙	๙๕.๘	๘.๒	๐	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๖๖.๗	๒๒.๒	๑๑.๑	๙
๔) รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนด ให้วุฒิสมาชิกมาจาก	๒๐-๒๙	๓๒.๙	๓๕.๐	๓๒.๒	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๒๖.๐	๔๑.๐	๓๒.๙	๗๓
	๔๐-๔๙	๔๗.๘	๒๓.๙	๒๘.๓	๔๖
	๕๐-๕๙	๕๘.๒	๑๖.๗	๒๙.๒	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๑๑.๑	๔๘.๘	๔๘.๘	๙

หมายเหตุ

(๑) G = ๐.๒๒

(๒) G = ๐.๐๐

(๓) G = ๐.๑๗

(๔) G = -๐.๐๘

ตารางที่ ๑๔ (ต่อ)

คำถาม	อายุ	คอมถูก	คอมผิด	ไม่ทราบ	N
๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร कार्य ตำแหน่งคราวละกี่ปี	๒๐-๒๕	๘๖.๐	๖.๓	๗.๗	๑๔๓
	๓๐-๓๕	๗๖.๗	๖.๕	๑๖.๘	๗๓
	๔๐-๔๕	๘๐.๘	๑๐.๕	๘.๗	๘๖
	๕๐-๕๕	๘๗.๕	๘.๘	๔.๒	๒๘
	๖๐ ปีขึ้นไป	๘๘.๕	๐	๑๑.๑	๕
๖) ประธานรัฐสภาคนปัจจุบัน ชื่ออะไร	๒๐-๒๕	๘๘.๓	๕๐.๓	๑.๘	๑๔๓
	๓๐-๓๕	๓๕.๖	๑.๘	๖๓.๐	๗๓
	๔๐-๔๕	๕๒.๒	๘.๓	๔๓.๕	๘๖
	๕๐-๕๕	๕๘.๒	๐	๘๕.๘	๒๘
	๖๐ ปีขึ้นไป	๒๒.๒	๐	๗๗.๘	๕
๗) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คนปัจจุบัน ชื่ออะไร	๒๐-๒๕	๕๘.๗	๓๕.๕	๑.๘	๑๔๓
	๓๐-๓๕	๘๕.๓	๕๐.๗	๐	๗๓
	๔๐-๔๕	๖๐.๕	๓๕.๑	๐	๘๖
	๕๐-๕๕	๗๕.๐	๒๕.๐	๐	๒๘
	๖๐ ปีขึ้นไป	๘๘.๘	๕๕.๖	๐	๕
๘) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คนปัจจุบันนี้ มาจาก	๒๐-๒๕	๗๑.๓	๑๘.๗	๑๘.๐	๑๔๓
	๓๐-๓๕	๗๑.๒	๑๑.๐	๑๗.๘	๗๓
	๔๐-๔๕	๖๗.๘	๑๗.๘	๑๕.๒	๘๖
	๕๐-๕๕	๘๓.๓	๑๒.๕	๘.๒	๒๘
	๖๐ ปีขึ้นไป	๕๕.๖	๐	๘๘.๘	๕

หมายเหตุ

(๕) G = -๐.๐๒

(๖) G = -๐.๐๒

(๗) G = -๐.๐๐

(๘) G = ๐.๐๘

ตารางที่ ๑๘ (ต่อ)

คำถาม	อายุ	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๘) กรุงเทพมหานครมีสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรใดกี่คน	๒๐-๒๙	๓๐.๑	๑๘.๕	๕๑.๐	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๒๘.๘	๑๓.๗	๕๗.๕	๗๓
	๔๐-๔๙	๓๒.๖	๒๑.๗	๔๕.๗	๔๖
	๕๐-๕๙	๓๗.๕	๒๙.๒	๓๓.๓	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๒๒.๒	๒๒.๒	๕๕.๖	๕
๑๐) สาเหตุที่มีการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ เนื่องจาก	๒๐-๒๙	๘๕.๓	๗.๗	๗.๐	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๗๒.๖	๑๒.๓	๑๕.๑	๗๓
	๔๐-๔๙	๘๔.๘	๖.๕	๘.๗	๔๖
	๕๐-๕๙	๘๗.๕	๔.๒	๘.๓	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๗๗.๘	๑๑.๑	๑๑.๑	๕

หมายเหตุ

$$(๘) G = -๐.๐๖$$

$$(๑๐) G = ๐.๐๘$$

ตารางที่ ๑๙ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
จำแนกตามอายุ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	อายุ	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑) รัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย คือรัฐบาลที่	๒๐-๒๙	๖๐.๑	๒๗.๓	๑๒.๖	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๓๗.๐	๔๒.๕	๒๐.๕	๗๓
	๔๐-๔๙	๓๙.๑	๔๕.๗	๑๕.๒	๔๖
	๕๐-๕๙	๖๒.๕	๒๙.๒	๘.๓	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๔๔.๔	๒๒.๓	๓๓.๓	๕

หมายเหตุ

$$(๑) G = -๐.๐๘$$

ตารางที่ ๑๕ (ต่อ)

คำถาม	อายุ	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๒) การปกครองในสมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายก รัฐมนตรี เป็นการปกครอง แบบ	๒๐-๒๙	๕๒.๔	๑๐.๕	๓๗.๑	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๓๒.๙	๒๓.๓	๔๓.๘	๗๓
	๔๐-๔๙	๔๓.๕	๑๗.๔	๓๙.๑	๔๖
	๕๐-๕๙	๕๐.๐	๒๐.๘	๒๙.๒	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๓๓.๓	๓๓.๓	๓๓.๓	๙

หมายเหตุ

(๒) $G = ๐.๐๘$

ตารางที่ ๑๕ (ต่อ) ข้อ (๓) หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ลำดับที่	ความเห็น	๒๐-๒๙	๓๐-๓๙	๔๐-๔๙	๕๐-๕๙	๖๐ปีขึ้นไป
๑	ให้ความช่วยเหลือแก่ ราษฎรในทุก ๆ เรื่องที่ ต้องการ	๒๓.๘	๒๓.๓	๑๙.๖	๒๙.๒	๒๒.๒
๒	สร้างความเจริญให้แก่ หมู่บ้าน และท้องถิ่น เช่น ถนน ไฟฟ้า ทอระบายน้ำ ฯลฯ	๑๙.๖	๓๐.๑	๒๓.๙	๔.๒	๓๓.๓
๓	ควบคุมและตรวจสอบ การดำเนินงานของ รัฐบาล	๔๐.๖	๒๗.๔	๔๗.๘	๔๑.๗	๒๒.๒
๔	ปราบปรามข้าราชการ ที่ทุจริตและฉ้อราษฎ์ บังหลวง	๒.๘	๕.๕	๒.๒	๘.๓	๑๑.๑
๕	ทำหน้าที่บริหารประเทศ	๑๓.๓	๑๓.๗	๖.๕	๑๖.๗	๑๑.๑
		N=๑๔๓	N=๗๓	N=๔๖	N=๒๔	N=๙

หมายเหตุ

(๓) $X^2 = ๑๖.๘๘๘๘๓$ $P = ๐.๓๙๕๔$

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบ
ประชาธิปไตย

จากผลการศึกษาคตามตารางที่ ๑๔(๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และตารางที่ ๑๕(๑) (๒) (๓) เมื่อเปรียบเทียบระดับของความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยระหว่างกลุ่มอายุต่าง ๆ โดยแจกแจงเป็นร้อยละ ปรากฏว่ากลุ่มอายุระหว่าง ๕๐-๕๕ ปี มีแนวโน้มที่มีความรู้ความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มอายุอื่น คือ ตามตารางที่ ๑๔(๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และตารางที่ ๑๕ (๑) (๓) สำหรับกลุ่มอายุระหว่าง ๒๐-๒๕ ปี, ๔๐-๔๕ ปี, ๓๐-๓๕ ปี และอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองลดน้อยลงตามลำดับ การที่กลุ่มที่มีอายุระหว่าง ๕๐-๕๕ ปี มีความรู้ความเข้าใจสูงที่สุดนั้น สันนิษฐานได้ว่าบุคคลในช่วงอายุดังกล่าวให้ความสนใจทางการเมืองสูงกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ เนื่องจากเป็นวัยที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานอยู่ในระดับสูง จึงมองเห็นว่าการเมืองอาจจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง จะเห็นได้จากตารางที่ ๑๔ (๗) (๘) ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการเมืองระดับท้องถิ่น ซึ่งมีความรู้อยู่ในระดับสูง คือ ทราบว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครชื่ออะไรถึงร้อยละ ๙๕.๐ และทราบถึงการขึ้นดำรงตำแหน่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครถึงร้อยละ ๘๓.๓ ในขณะที่กลุ่มอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปตอบถูกเพียงร้อยละ ๕๕.๖ นอกจากนี้บุคคลที่มีอายุ ๕๐-๕๕ ปี เป็นวัยที่เริ่มหมดภาระทางครอบครัว ไม่ต้องแข่งขันในด้านการประกอบอาชีพ จึงมีเวลาที่จะสนใจข่าวสารการเมืองมากขึ้น กลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจรองลงไป คือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง ๒๐-๒๕ ปี ในวัยดังกล่าวเป็นวัยที่กำลังมีความกระตือรือร้นทางการเมือง สันนิษฐานได้ว่าเป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา หรือเพิ่งสำเร็จการศึกษาและยังไม่มีภาระในการประกอบอาชีพมากนัก จึงมีโอกาสได้ติดตามข่าวสารการเมือง สำหรับกลุ่มบุคคลที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปนั้นมีจำนวนเพียง ๙ คน จึงไม่อาจนับเป็นตัวแทนของประชากรได้ ผู้เขียนพบว่าในจำนวน ๙ คนนี้ มีการศึกษาระดับต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา ๔ ถึง ๕ คน ประถมปีที่ ๔ จำนวน ๒ คน และ ม.ศ.๑-ม.ศ.๓ จำนวน ๒ คน และประกอบอาชีพแม่บ้าน เกษตรกรรม ลูกจ้าง และไม่ประกอบอาชีพอะไร

เป็นที่น่าสังเกตว่า ถึงแม้ว่ากลุ่มอายุระหว่าง ๕๐-๕๕ ปี จะมีแนวโน้มที่มี
ความรู้ความเข้าใจสูงที่สุดก็ตาม แต่ก็ไม่ต่างกับกลุ่มอื่น ๆ มากนัก และจากผลการ
ทดสอบทางสถิติเพื่อพิสูจน์ว่ากลุ่มอายุของประชาชนมีอิทธิพลเพียงใดต่อระดับความรู้
ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ก็พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน
ทางสถิติระหว่างระดับอายุของประชาชนกับความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครอง
แบบประชาธิปไตย หรืออาจกล่าวได้ว่าระดับอายุของประชาชนไม่มีอิทธิพลต่อเรื่องดังกล่าว
ที่ศึกษา

ตารางที่ ๑๖ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบ
ประชาธิปไตย จำแนกตามระดับการศึกษา แจกแจงเป็น
ร้อยละ

คำถาม	ระดับการศึกษา	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑) สิ่งสำคัญที่สุดที่จะขาดไม่ได้ ในระบบการปกครองแบบ ประชาธิปไตย คือ	ต่ำกว่า ป.๔	๗๖.๒	๒๓.๘	๐	๒๑
	ป.๔	๘๔.๔	๑๕.๖	๐	๗๗
	ป.๕-ป.๗	๗๔.๒	๒๕.๘	๐	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๕๒.๗	๔๗.๓	๐	๔๑
	ม.ศ.๕	๘๓.๕	๑๖.๕	๐	๓๑
	อาชีวศึกษา	๘๔.๖	๑๕.๔	๐	๓๙
	อนุปริญญา	๗๖.๒	๒๓.๘	๐	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๙๗.๐ ๑๐๐.๐	๓.๐ ๐	๐ ๐	๓๓ ๑
๒) รัฐสภาปัจจุบันประกอบด้วย สมาชิก	ต่ำกว่า ป.๔	๔๗.๖	๕๒.๔	๐	๒๑
	ป.๔	๕๕.๑	๔๔.๙	๐	๗๗
	ป.๕-ป.๗	๗๔.๒	๒๕.๘	๐	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๗๕.๐	๒๕.๐	๐	๔๑
	ม.ศ.๕	๘๓.๕	๑๖.๕	๐	๓๑
	อาชีวศึกษา	๗๖.๕	๒๓.๕	๐	๓๙
	อนุปริญญา	๗๖.๒	๒๓.๘	๐	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๙๓.๕ ๑๐๐.๐	๖.๕ ๐	๐ ๐	๓๓ ๑
๓) บุคลากรตำแหน่งหัวหน้ารัฐบาล คือ	ต่ำกว่า ป.๔	๖๑.๕	๓๘.๕	๐	๒๑
	ป.๔	๕๘.๘	๔๑.๒	๐	๗๗
	ป.๕-ป.๗	๘๐.๖	๑๙.๔	๐	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๘๕.๔	๑๔.๖	๐	๔๑
	ม.ศ.๕	๙๓.๕	๖.๕	๐	๓๑
	อาชีวศึกษา	๙๒.๓	๗.๗	๐	๓๙
	อนุปริญญา	๙๐.๕	๙.๕	๐	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๑๐๐.๐ ๑๐๐.๐	๐ ๐	๐ ๐	๓๓ ๑

หมายเหตุ (๑) G = -๐.๑๐

(๒) G = -๐.๒๕

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ)

คำถาม	ระดับการศึกษา	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๔) รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน กำหนดสิทธิสมาชิกมาจาก	ต่ำกว่า ป.๔	๑๕.๐	๓๓.๔	๔๗.๖	๒๑
	ป.๔	๑๘.๒	๓๑.๒	๕๐.๖	๓๗
	ป.๕-ป.๗	๓๘.๗	๒๕.๐	๓๖.๓	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๓๑.๗	๔๖.๓	๒๒.๐	๔๑
	ม.ศ.๕	๓๒.๓	๔๕.๑	๒๒.๖	๓๑
	อาชีวศึกษา	๔๑.๐	๒๕.๒	๓๐.๘	๓๕
	อนุปริญญา	๔๒.๕	๒๕.๕	๒๕.๖	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๗๒.๗ ๐	๒๔.๓ ๑๐๐.๐	๓.๐ ๐	๓๓ ๑
๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดำรงตำแหน่งคราวละกี่ปี	ต่ำกว่า ป.๔	๖๖.๗	๔.๘	๒๘.๖	๒๑
	ป.๔	๓๕.๐	๑๑.๗	๑๔.๓	๓๗
	ป.๕-ป.๗	๓๕.๒	๕.๗	๑๖.๑	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๘๗.๘	๗.๓	๕.๕	๔๑
	ม.ศ.๕	๑๐๐.๐	๐	๐	๓๑
	อาชีวศึกษา	๘๒.๑	๗.๖	๑๐.๓	๓๕
	อนุปริญญา	๘๕.๗	๕.๕	๕.๘	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๑๐๐.๐ ๑๐๐.๐	๐ ๐	๐ ๐	๓๓ ๑
๖) ประธานรัฐสภาคนปัจจุบัน ชื่ออะไร	ต่ำกว่า ป.๔	๒๓.๘	๐	๗๖.๒	๒๑
	ป.๔	๒๒.๑	๒.๖	๗๕.๓	๓๗
	ป.๕-ป.๗	๓๒.๓	๖.๕	๖๑.๓	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๖๓.๔	๐	๓๖.๖	๔๑
	ม.ศ.๕	๔๑.๕	๐	๕๘.๑	๓๑
	อาชีวศึกษา	๖๕.๒	๐	๓๐.๘	๓๕
	อนุปริญญา	๕๒.๔	๔.๘	๔๒.๕	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๗๒.๗ ๑๐๐.๐	๐ ๐	๒๗.๓ ๐	๓๓ ๑

หมายเหตุ (๔) G = ๐.๓๑

(๕) G = ๐.๒๗

(๖) G = ๐.๔๑

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ)

คำถาม	ระดับการศึกษา	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๗) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มหานครคนปัจจุบันนี้ ชื่ออะไร	ต่ำกว่า ป.๔	๒๕.๖	๐	๗๑.๔	๒๑
	ป.๔	๔๒.๙	๐	๕๗.๑	๗๗
	ป.๕-ป.๗	๔๘.๔	๐	๕๑.๖	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๗๐.๗	๐	๒๙.๓	๔๑
	ม.ศ.๕	๕๘.๑	๓.๒	๓๘.๗	๓๑
	อาชีวศึกษา	๗๖.๙	๒.๖	๒๐.๕	๓๙
	อนุปริญญา	๕๗.๑	๐	๔๒.๙	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๗๕.๘ ๑๐๐.๐	๐ ๐	๒๑.๒ ๐	๓๓ ๑
๘) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มหานครคนปัจจุบันนี้ มาจาก	ต่ำกว่า ป.๔	๔๒.๙	๒๕.๕	๒๕.๖	๒๑
	ป.๔	๕๕.๘	๑๔.๓	๒๙.๙	๗๗
	ป.๕-ป.๗	๗๑.๐	๙.๖	๑๙.๔	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๘๐.๕	๑๒.๒	๗.๓	๔๑
	ม.ศ.๕	๘๓.๙	๙.๖	๖.๕	๓๑
	อาชีวศึกษา	๗๔.๔	๑๗.๙	๗.๗	๓๙
	อนุปริญญา	๗๖.๒	๑๙.๐	๔.๘	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๙๓.๙ ๑๐๐.๐	๓.๑ ๐	๓.๐ ๐	๓๓ ๑
๙) กรุงเทพมหานครมีสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรใดกี่คน	ต่ำกว่า ป.๔	๑๙.๐	๒๓.๙	๕๗.๑	๒๑
	ป.๔	๑๘.๒	๒๒.๑	๕๙.๗	๗๗
	ป.๕-ป.๗	๑๙.๔	๒๒.๕	๕๘.๑	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๔๑.๕	๑๙.๕	๓๙.๐	๔๑
	ม.ศ.๕	๒๙.๐	๒๒.๖	๔๘.๔	๓๑
	อาชีวศึกษา	๔๑.๐	๑๐.๓	๔๘.๗	๓๙
	อนุปริญญา	๒๓.๘	๑๔.๓	๖๑.๙	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๕๔.๕ ๑๐๐.๐	๑๕.๒ ๐	๓๐.๓ ๐	๓๓ ๑

หมายเหตุ (๗) G = ๐.๓๘

(๘) G = -๐.๒๑

(๙) G = -๐.๑๑

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ)

คำถาม	ระดับการศึกษา	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑๐) สาเหตุที่มีการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ เนื่องจาก	ต่ำกว่า ป.๔	๓๖.๒	๕.๕	๑๔.๓	๒๑
	ป.๔	๘๐.๕	๕.๑	๑๐.๔	๓๓
	ป.๕-ป.๗	๘๐.๖	๖.๕	๑๒.๕	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๘๒.๕	๗.๓	๕.๘	๔๑
	ม.ศ.๕	๕๐.๓	๕.๗	๐	๓๑
	อาชีวศึกษา	๘๒.๑	๗.๖	๑๐.๓	๓๕
	อนุปริญญา	๘๕.๗	๕.๘	๕.๕	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๘๑.๘ ๐	๕.๑ ๑๐๐.๐	๕.๑ ๐	๑

หมายเหตุ (๑๐) G = -๐.๐๑

ตารางที่ ๑๗ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
จำแนกตามระดับการศึกษา แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	ระดับการศึกษา	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑) รัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย คือ รัฐบาลที่	ต่ำกว่า ป.๔	๒๓.๘	๓๘.๑	๓๘.๑	๒๑
	ป.๔	๒๓.๓	๔๖.๗	๒๖.๐	๓๓
	ป.๕-ป.๗	๔๕.๒	๓๘.๗	๑๖.๑	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๕๖.๑	๒๕.๓	๑๘.๖	๔๑
	ม.ศ.๕	๗๑.๐	๒๕.๐	๐	๓๑
	อาชีวศึกษา	๕๓.๘	๓๕.๕	๑๐.๓	๓๕
	อนุปริญญา	๗๑.๔	๒๓.๘	๕.๘	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๘๔.๘ ๑๐๐.๐	๑๒.๒ ๐	๓.๐ ๐	๑

หมายเหตุ

(๑) G = ๐.๐๑

ตารางที่ ๑๗ (ต่อ)

คำถาม	ระดับการศึกษา	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๒) การปกครองในสมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายก รัฐมนตรี เป็นการปกครอง แบบ	ต่ำกว่า ป.๔	๒๘.๖	๑๔.๓	๕๗.๑	๒๑
	ป.๔	๒๗.๓	๒๐.๘	๕๑.๙	๓๗
	ป.๕-ป.๗	๔๑.๙	๑๒.๙	๔๕.๒	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๔๖.๓	๒๔.๔	๒๙.๓	๔๑
	ม.ศ.๕	๒๑.๓	๑๒.๙	๒๕.๘	๓๑
	อาชีวศึกษา	๕๑.๓	๑๒.๘	๓๕.๙	๓๙
	อนุปริญญา	๕๒.๘	๑๔.๓	๓๓.๓	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๓๒.๗	๙.๑	๑๘.๒	๓๓
		๑๐๐.๐	๐	๐	๑

หมายเหตุ

(๒) $G = 0.96$

ตารางที่ ๑๓ (ต่อ) ข้อ (๓) หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของสภาผู้แทนราษฎร

ลำดับที่	ความเห็น	ต่ำกว่า ป.๘	ป.๘	ป.๘-ป.๙	ม.ศ.๑- ม.ศ.๓	ม.ศ.๕	อาชีวศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป	อื่น ๆ
๑	ให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎร ในทุก ๆ เรื่องที่ต้องการ	๑๘.๐	๒๘.๘	๒๕.๘	๒๖.๘	๓๒.๓	๑๗.๘	๑๘.๓	๖.๑	๑๐๐.๐
๒	สร้างความเจริญให้แก่ หมู่บ้านและท้องถิ่น เช่น ถนน ไฟฟ้า ฯลฯ	๒๘.๖	๒๘.๘	๒๘.๐	๒๘.๘	๑๖.๑	๑๕.๘	๑๘.๐	๖.๑	๐
๓	ควบคุมและตรวจสอบการ ดำเนินงานของรัฐบาล	๑๘.๐	๒๘.๗	๓๕.๕	๓๘.๐	๔๕.๒	๓๘.๕	๓๘.๑	๓๕.๘	๐
๔	ปราบปรามข้าราชการที่ทุจริต และ ฉอราษฎรบังหลวง	๘.๕	๖.๕	๓.๒	๐	๓.๒	๗.๗	๐	๐	๐
๕	ทำหน้าที่บริหารประเทศ	๒๓.๘	๘.๑	๖.๕	๘.๘	๓.๒	๒๐.๕	๒๘.๖	๑๒.๑	๐
		N=๒๑	N=๗๗	N=๓๑	N=๘๑	N=๓๑	N=๓๘	N=๒๑	N=๓๓	N=๑

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

จากผลการศึกษาคำถามที่ ๑๖ และ ๑๗ เมื่อพิจารณาคำตอบของประชาชนในแต่ละคำถาม จะเห็นว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองสูงกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำ และประชาชนที่มีความรู้ระดับปริญญาตรีขึ้นไปจะมีความรู้ความเข้าใจสูงที่สุดในทุกคำถาม ยกเว้นในคำถามที่ ๑๖ (๑๐) เท่านั้น คือ คำถามที่ว่าสาเหตุที่มีการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ ซึ่งปรากฏว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.ศ.๕ ตอบถูกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓ สำหรับระดับการศึกษาของประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจรองลงไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป คือ ระดับ ม.ศ.๕, ม.ศ.๑-๓, อาชีวศึกษา อนุปริญญา ป.๕-ป.๗ ป.๔ และต่ำกว่า ป.๔ ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาอาชีวศึกษากับระดับอนุปริญญา มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าประชาชนที่มีความรู้ระดับ ม.ศ.๕ และ ม.ศ.๑-๓ ซึ่งสันนิษฐานได้ว่าเนื่องมาจากหลักสูตรการศึกษาที่เน้นหนักทางด้านสายอาชีพทำให้ประชาชนในระดับการศึกษาคงกล่าวไม่ให้ความสนใจทางการเมืองมากนัก สำหรับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.ศ.๕ มีความรู้ความเข้าใจค่อนข้างดี จึงสันนิษฐานได้ว่าประชาชนคงกล่าวกำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีแนวโน้มที่จะให้ความสนใจทางการเมืองในระดับสูง และประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ป.๔, ป.๔ และ ป.๕-ป.๗ มีความรู้ความเข้าใจต่ำที่สุด เนื่องจากสำเร็จการศึกษามาเป็นเวลานานประกอบกับมีความจำเป็นในการประกอบอาชีพ ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพกรรมกร แมฆาน เกษตรกรรม ทำให้ไม่มีเวลาที่จะติดตามข่าวสารทางการเมือง

สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาของประชาชนเมื่อสัมพันธ์ต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองสูงกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำ และประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปจะมีความรู้ความเข้าใจสูงที่สุด

ตารางที่ ๘ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
จำแนกตามรายได้ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	รายได้ (ต่อเดือน)	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑) สิ่งสำคัญที่สุดที่จะขาดไม่ได้ ในระบบการปกครองแบบ ประชาธิปไตย คือ	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๗๕.๐	๒๕.๐	๐	๒๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๘๓.๕	๑๖.๕	๐	๔๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๘๔.๘	๑๕.๒	๐	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๘๖.๘	๑๓.๑	๐	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๑๐๐.๐	๐	๐	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๘๘.๘	๑๑.๑	๐	๑๘
๒) รัฐสภาปัจจุบันประกอบด้วย สมาชิก	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๕๐.๐	๑๑.๗	๓๘.๓	๒๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๕๕.๘	๓.๓	๓๐.๘	๔๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๗๗.๘	๖.๕	๑๕.๖	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๗๕.๐	๓.๑	๒๑.๘	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๘๔.๑	๑	๕.๘	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๘๘.๘	๐	๑๑.๑	๑๘
๓) ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้า รัฐบาล คือ	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๒๓.๓	๒๐.๐	๑๖.๗	๒๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๗๕.๑	๑๒.๑	๘.๘	๔๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๘๓.๕	๒.๖	๓.๘	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๘๓.๘	๐	๖.๓	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๘๘.๒	๑๑.๘	๐	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๘๔.๕	๕.๕	๐	๑๘
๔) รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน กำหนดให้วุฒิสมาชิก มาจาก	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๑๘.๓	๓๓.๘	๔๘.๓	๒๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๒๕.๓	๓๑.๘	๔๒.๘	๔๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๔๑.๖	๓๗.๖	๒๐.๘	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๕๐.๐	๓๔.๘	๑๕.๖	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๕๘.๘	๓๕.๓	๕.๘	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๕๕.๖	๒๒.๒	๒๒.๒	๑๘

หมายเหตุ (๑) G = ๐.๐๖
 (๒) G = -๐.๒๒
 (๓) G = -๐.๑๖
 (๔) G = ๐.๓๗

ตารางที่ ๑๘ (ต่อ)

คำถาม	รายได้ (ต่อเดือน)	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดำรงตำแหน่งคราวละกี่ปี	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๒๘.๓	๑๓.๘	๑๘.๓	๖๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๔๘.๖	๕.๘	๑๑.๐	๕๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๔๘.๓	๗.๘	๓.๕	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๔๘.๘	๖.๒	๕.๘	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๕๘.๑	๕.๕	๐	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๔๘.๕	๐	๑๑.๑	๑๘
๖) ประธานรัฐสภาคนปัจจุบัน ชื่ออะไร	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๒๖.๗	๑.๗	๗๑.๗	๖๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๓๑.๕	๒.๒	๖๕.๕	๕๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๔๕.๘	๒.๖	๔๘.๑	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๗๑.๕	๐	๒๘.๑	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๔๒.๘	๐	๑๗.๖	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๗๗.๘	๐	๒๒.๒	๑๘
๗) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คนปัจจุบันนี้ ชื่ออะไร	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๔๓.๓	๑.๗	๕๕.๐	๖๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๕๑.๖	๐	๔๘.๘	๕๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๖๑.๐	๑.๓	๓๗.๗	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๗๑.๕	๐	๒๘.๑	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๗๐.๖	๐	๒๕.๘	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๔๓.๓	๐	๑๖.๗	๑๘
๘) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คนปัจจุบันนี้ มาจาก	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๕๐.๐	๒๑.๗	๒๘.๓	๖๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๖๕.๒	๖.๖	๒๘.๒	๕๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๗๑.๘	๒๒.๑	๖.๕	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๕๓.๘	๖.๒	๐	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๕๘.๑	๕.๕	๐	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๔๘.๕	๕.๖	๕.๖	๑๘

หมายเหตุ (๕) G = -๐.๑๕
 (๖) G = ๐.๘๕
 (๗) G = ๐.๓๐
 (๘) G = -๐.๓๒

ตารางที่ ๑๘ (ต่อ)

คำถาม	รายได้ (ต่อเดือน)	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๘) กรุงเทพมหานครมีสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรใดกี่คน	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๒๓.๓	๑๘.๔	๕๘.๓	๖๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๑๙.๘	๒๕.๓	๕๔.๙	๙๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๓๓.๘	๒๒.๐	๔๔.๒	๙๙
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๔๐.๖	๓.๑	๕๖.๓	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๕๒.๙	๑๑.๘	๓๕.๓	๑๙
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๕๕.๖	๑๑.๑	๓๓.๓	๑๘
๑๐) สาเหตุที่มีการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน เนื่องมาจาก	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๙๑.๙	๑๑.๖	๑๖.๙	๖๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๘๓.๕	๖.๖	๙.๙	๙๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๘๕.๙	๙.๘	๖.๕	๙๙
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๘๑.๓	๑๕.๖	๓.๑	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๑๐๐.๐	๐	๐	๑๙
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๙๙.๘	๕.๕	๑๖.๙	๑๘

หมายเหตุ

(๘) G = -๐.๑๒

(๑๐) G = -๐.๐๘

ตารางที่ ๑๕ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
จำแนกตามรายได้ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	รายได้ (ต่อเดือน)	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑) รัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย รัฐบาลที่	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๔๑.๗	๓๑.๖	๒๖.๗	๖๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๓๗.๔	๔๓.๘	๑๘.๗	๘๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๕๕.๘	๓๑.๒	๑๓.๐	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๗๑.๘	๒๘.๑	๐	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๗๐.๖	๑๗.๖	๑๑.๘	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๗๒.๒	๒๗.๘	๐	๑๘
๒) การปกครองในสมัยที่ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นการปกครองแบบ	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๓๕.๐	๘.๓	๕๖.๗	๖๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๓๘.๖	๑๖.๕	๔๔.๐	๘๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๕๓.๒	๑๕.๖	๓๑.๒	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๕๐.๐	๒๘.๑	๒๑.๘	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๖๔.๗	๑๗.๖	๑๗.๖	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๕๐.๐	๒๒.๒	๒๗.๘	๑๘

หมายเหตุ

(๑) G = -๐.๐๗

(๒) G = ๐.๒๘

ตารางที่ ๑๔ (ต่อ) ข้อ (๓) หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของสภาผู้แทนราษฎร

ลำดับที่	ความเห็น	ต่ำกว่า	๑,๐๐๐	๒,๐๐๑	๓,๐๐๑	๔,๐๐๑	สูงกว่า
		๑,๐๐๐	๒,๐๐๐	๓,๐๐๐	๔,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
๑	ให้ความช่วยเหลือ แก่ราษฎรในทุก ๆ เรื่องที่ต้องการ	๒๕.๐	๒๙.๗	๒๐.๘	๒๑.๙	๑๗.๖	๕.๖
๒	สร้างความปลอดภัย ให้แก่หมู่บ้านและ ท้องถิ่น เช่น ถนน ไฟฟ้า ฯลฯ	๓๓.๓	๒๘.๒	๒๐.๘	๑๕.๖	๐	๑๑.๐
๓	ควบคุมและตรวจ สอบการดำเนินงาน ของรัฐบาล	๒๐.๐	๓๓.๐	๔๒.๙	๓๗.๕	๗๐.๖	๗๒.๒
๔	ปราบปราม ข้าราชการที่ ทุจริตและฉ้อราษฎ์ บังหลวง	๘.๓	๘.๘	๑.๓	๓.๑	๐	๕.๖
๕	ทำหน้าที่บริหาร ประเทศ	๑๓.๓	๘.๘	๑๘.๓	๒๑.๙	๑๑.๘	๕.๖
		N=๖๐	N=๘๑	N=๘๗	N=๗๒	N=๑๗	N=๑๘

หมายเหตุ

$$(๓) \chi^2 = ๓๙.๖๗๕๕๘ \quad P = ๐.๐๒๓๑$$

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบ
ประชาธิปไตย

จากผลการศึกษาตามตารางที่ ๑๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และตารางที่ ๑๕ (๑) (๒) (๓) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับรายได้ต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่าประชาชนที่มีรายได้สูงจะมีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำ คือ ประชาชนที่มีระดับรายได้ระหว่าง ๔,๐๐๑-๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน จะมีความรู้ความเข้าใจสูงที่สุด และประชาชนที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีความรู้ความเข้าใจต่ำที่สุด ประชาชนจะมีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยสูงขึ้น เมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือนขึ้นไป มีแนวโน้มที่มีความรู้ความเข้าใจต่ำกว่าประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง ๔,๐๐๑-๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน

จึงสรุปได้ว่า ระดับรายได้ของประชาชนมีอิทธิพลต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ เมื่อมีระดับรายได้สูงขึ้น จะมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ ๒๐ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
จำแนกตามอาชีพ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	อาชีพ	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑) สิ่งสำคัญที่สุดที่จะ ขาดไม่ได้ในระบบ การปกครองแบบ ประชาธิปไตย คือ	นักเรียน-นักศึกษา	๘๒.๙	๑๗.๑	๐	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๘๘.๕	๑๑.๕	๐	๖๑
	ลูกจ้าง	๗๕.๑	๒๑.๙	๐	๖๔
	กรรมกร	๘๕.๓	๑๔.๗	๐	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๙๕.๕	๔.๕	๐	๔๔
	แม่บ้าน	๖๖.๗	๓๓.๓	๐	๓๐
	เกษตรกรรวม	๙๕.๒	๔.๘	๐	๒๑
	อื่น ๆ	๑๐๐.๐	๐	๐	๖
๒) รัฐสภาปัจจุบัน ประกอบด้วย สมาชิก	นักเรียน-นักศึกษา	๗๑.๔	๕.๘	๒๒.๙	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๙๐.๒	๑.๖	๘.๒	๖๑
	ลูกจ้าง	๖๗.๒	๖.๓	๒๖.๖	๖๔
	กรรมกร	๕๕.๙	๑๑.๘	๓๒.๔	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๗๗.๓	๒.๓	๒๐.๕	๔๔
	แม่บ้าน	๖๐.๐	๓.๓	๓๖.๗	๓๐
	เกษตรกรรวม	๓๘.๑	๑๔.๓	๔๗.๖	๒๑
	อื่น ๆ	๖๖.๗	๐	๓๓.๓	๖
๓) ผู้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้ารัฐบาล คือ	นักเรียน-นักศึกษา	๘๘.๖	๘.๖	๒.๙	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๙๓.๔	๓.๒	๓.๓	๖๑
	ลูกจ้าง	๗๕.๑	๑๑.๐	๑๐.๙	๖๔
	กรรมกร	๗๙.๔	๑๔.๗	๕.๙	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๘๘.๖	๖.๘	๔.๕	๔๔
	แม่บ้าน	๗๓.๓	๑๓.๓	๑๓.๓	๓๐
	เกษตรกรรวม	๖๑.๙	๑๙.๐	๑๙.๐	๒๑
	อื่น ๆ	๘๓.๓	๐	๑๖.๗	๖

หมายเหตุ (๑) G = ๐.๒๔

(๒) G = ๐.๑๘

(๓) G = ๐.๑๒

ตารางที่ ๒๐ (ต่อ)

คำถาม	อาชีพ	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๔) รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้วุฒิสมาชิกมาจาก	นักเรียน-นักศึกษา	๓๔.๔	๒๘.๖	๓๗.๑	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๓๕.๓	๔๐.๕	๑๕.๗	๖๑
	ลูกจ้าง	๓๕.๕	๓๗.๕	๒๖.๖	๖๔
	กรรมการ	๒๖.๕	๒๕.๕	๔๘.๑	๓๕
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๕๖.๘	๒๕.๐	๑๘.๒	๔๔
	แม่บ้าน	๑๐.๐	๔๐.๐	๕๐.๐	๓๐
	เกษตรกรกรรม อื่น ๆ	๑๕.๐ ๓๓.๓	๒๓.๘ ๓๓.๔	๕๗.๑ ๓๓.๓	๒๑ ๖
๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งคราวละกี่ปี	นักเรียน-นักศึกษา	๕๑.๔	๒.๕	๕.๗	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๕๑.๘	๓.๓	๔.๕	๖๑
	ลูกจ้าง	๘๒.๘	๑๑.๐	๖.๓	๖๔
	กรรมการ	๗๓.๕	๕.๘	๒๐.๖	๓๕
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๘๑.๘	๑๑.๓	๖.๘	๔๔
	แม่บ้าน	๗๖.๗	๖.๖	๑๖.๗	๓๐
	เกษตรกรกรรม อื่น ๆ	๗๖.๒ ๖๖.๗	๔.๘ ๑๖.๗	๑๕.๐ ๑๖.๗	๒๑ ๖
๖) ประธานรัฐสภาคนปัจจุบันชื่ออะไร	นักเรียน-นักศึกษา	๔๐.๐	๐	๖๐.๐	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๗๐.๕	๑.๖	๑๗.๕	๖๑
	ลูกจ้าง	๔๒.๒	๓.๒	๕๔.๗	๖๔
	กรรมการ	๒๕.๔	๒.๕	๖๗.๖	๓๕
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๕๕.๑	๒.๓	๓๘.๖	๔๔
	แม่บ้าน	๓๖.๗	๐	๖๓.๓	๓๐
	เกษตรกรกรรม อื่น ๆ	๔.๘ ๓๓.๓	๐ ๐	๕๕.๒ ๖๖.๗	๒๑ ๖

หมายเหตุ (๔) G = ๐.๑๑
 (๕) G = ๐.๑๔
 (๖) G = -๐.๒๒

ตารางที่ ๒๐ (ต่อ)

คำถาม	อาชีพ	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๓) ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร คนปัจจุบันนี้ชื่ออะไร	นักเรียน-นักศึกษา	๒๐.๐	๒.๙	๓๗.๑	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๙๓.๘	๐	๒๖.๒	๖๑
	ลูกจ้าง	๕๖.๓	๐	๔๓.๘	๖๔
	กรรมกร	๔๗.๑	๐	๕๒.๙	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๖๑.๔	๒.๓	๓๖.๔	๔๔
	แม่บ้าน	๕๐.๐	๐	๕๐.๐	๓๐
	เกษตรกรกรรม	๒๓.๘	๐	๗๖.๒	๒๑
	อื่น ๆ	๘๓.๓	๐	๑๖.๗	๖
๔) ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร คนปัจจุบันนี้มาจาก	นักเรียน-นักศึกษา	๒๕.๗	๒๐.๐	๑๔.๓	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๙๐.๒	๖.๕	๓.๓	๖๑
	ลูกจ้าง	๗๖.๖	๑๕.๖	๗.๘	๖๔
	กรรมกร	๕๘.๘	๘.๘	๓๒.๔	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๗๗.๓	๑๑.๔	๑๑.๔	๔๔
	แม่บ้าน	๕๓.๓	๒๐.๐	๒๖.๗	๓๐
	เกษตรกรกรรม	๔๗.๖	๑๙.๑	๓๓.๓	๒๑
	อื่น ๆ	๕๐.๐	๑๖.๗	๓๓.๓	๖
๕) กรุงเทพมหานคร มีสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรใดกี่คน	นักเรียน-นักศึกษา	๔๐.๐	๑๔.๓	๔๕.๗	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๓๔.๔	๑๙.๗	๔๕.๙	๖๑
	ลูกจ้าง	๓๔.๔	๒๓.๔	๔๒.๒	๖๔
	กรรมกร	๑๑.๘	๒๖.๔	๖๑.๘	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๔๓.๒	๙.๑	๔๗.๗	๔๔
	แม่บ้าน	๑๖.๗	๒๖.๖	๕๖.๗	๓๐
	เกษตรกรกรรม	๑๔.๓	๙.๕	๗๖.๒	๒๑
	อื่น ๆ	๓๓.๓	๑๖.๗	๕๐.๐	๖

หมายเหตุ (๓) G = ๐.๒๐

(๔) G = ๐.๑๓

(๕) G = ๐.๑๑

ตารางที่ ๒๐ (ต่อ)

คำถาม	อาชีพ	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑๐) สาเหตุที่มีการ เลือกตั้ง เมื่อวันที่ ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ เนื่องจาก	นักเรียน-นักศึกษา	๘๘.๖	๒.๕	๘.๖	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๗๕.๗	๑๓.๑	๘.๒	๖๑
	ลูกจ้าง	๘๒.๘	๗.๘	๙.๔	๖๔
	กรรมกร	๗๕.๔	๑๑.๘	๘.๘	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๗๗.๓	๑๑.๓	๑๑.๔	๔๔
	แม่บ้าน	๘๖.๗	๓.๓	๑๐.๐	๓๐
	เกษตรกรรม	๘๑.๐	๔.๗	๑๔.๓	๒๑
	อื่น ๆ	๑๐๐.๐	๐	๐	๖

หมายเหตุ

(๑๐) $G = 0.09$

ตารางที่ ๒๑ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
จำแนกตามอาชีพ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	อาชีพ	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ	N
๑) รัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตยคือ รัฐบาลที่	นักเรียน-นักศึกษา	๖๐.๐	๓๗.๑	๒.๙	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๗๒.๑	๒๑.๓	๖.๖	๖๑
	ลูกจ้าง	๔๖.๙	๓๙.๐	๑๔.๑	๖๔
	กรรมกร	๒๖.๕	๔๔.๑	๒๙.๔	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๕๕.๙	๒๕.๐	๙.๑	๔๔
	แม่บ้าน	๓๐.๐	๔๓.๓	๒๖.๗	๓๐
	เกษตรกรกรรม	๒๕.๖	๓๘.๑	๓๓.๓	๒๑
	อื่น ๆ	๓๓.๓	๓๓.๔	๓๓.๓	๖
๒) การปกครองในสมัยที่จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์เป็นนายกรัฐมนตรีเป็นการปกครองแบบ	นักเรียน-นักศึกษา	๔๒.๙	๕.๗	๕๑.๔	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๕๕.๗	๒๑.๓	๒๓.๐	๖๑
	ลูกจ้าง	๔๕.๓	๑๖.๕	๓๘.๒	๖๔
	กรรมกร	๔๑.๒	๑๔.๗	๔๔.๑	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๕๐.๐	๒๐.๕	๒๙.๕	๔๔
	แม่บ้าน	๔๐.๐	๒๐.๐	๔๐.๐	๓๐
	เกษตรกรกรรม	๒๓.๘	๑๙.๐	๕๗.๑	๒๑
	อื่น ๆ	๕๐.๐	๑๖.๗	๓๓.๓	๖

ตารางที่ ๒๑ (ต่อ) ข้อ (๓) หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของสภามุแทนราษฎร

ลำดับที่	ความเห็น	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ รัฐสภากิจ	ลูกจ้าง	กรรมกร	คหชา ธุรกิจ	แม่บ้าน	เกษตรกร	อื่น ๆ
๑	ให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรในทุก ๆ เรื่องที่ต้องการ	๒๕.๗	๑๔.๘	๒๘.๗	๒๐.๖	๒๒.๗	๓๐.๐	๒๓.๘	๑๖.๗
๒	สร้างความสะดวกให้แก่หมู่บ้านและ ท้องถิ่น เช่น ถนน ไฟฟ้า ฯลฯ	๑๗.๑	๑๘.๐	๑๗.๒	๒๘.๘	๒๕.๐	๓๓.๓	๓๓.๓	๓๓.๓
๓	ควบคุมและตรวจสอบการ ดำเนินงานของรัฐบาล	๓๗.๑	๕๐.๘	๕๐.๖	๒๖.๕	๔๓.๒	๒๓.๓	๒๓.๘	๓๓.๓
๔	ปราบปรามข้าราชการที่ทุจริต และฉ้อราษฎ์บังหลวง	๒.๘	๑.๖	๔.๗	๒.๘	๒.๓	๖.๗	๘.๕	๑๖.๗
๕	ทำหน้าที่บริหารประเทศ	๑๗.๑	๑๔.๘	๗.๘	๒๐.๖	๖.๘	๑๖.๗	๘.๕	๐
		N = ๓๕	N = ๖๑	N = ๖๔	N = ๓๘	N = ๔๔	N = ๓๐	N = ๒๑	N = ๖

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบ
ประชาธิปไตย

จากผลการศึกษาคำถามตารางที่ ๒๐ และ ๒๑ พบว่าอาชีพของประชาชนมีแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ ประชาชนที่ประกอบอาชีพ รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จะมีความรู้ความเข้าใจที่สูงที่สุด รองลงมา คือ อาชีพค้าขาย-ธุรกิจ นักเรียน-นักศึกษา ลูกจ้าง แมบ้าน กรรมกร และเกษตรกรตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าจากคำถามข้อ (๕) ตามตารางที่ ๒๐ ปรากฏว่าประชาชนทุกอาชีพส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ากรุงเทพมหานครมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใดกี่คน คำถามข้อ (๒) ตามตารางที่ ๒๑ ประชาชนอาชีพรับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ และอาชีพค้าขาย-ธุรกิจ ที่ทราบว่ากรปกครองในสมัยที่จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็น นายกรัฐมนตรี เป็นการปกครองแบบเผด็จการร้อยละ ๕๕.๗ และ ๕๐.๐ ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ตอบถูกไม่ถึงร้อยละ ๕๐ และคำถามข้อ (๓) ตามตารางที่ ๒๑ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจเท่านั้นที่ทราบว่าหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร คือ ควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาล ร้อยละ ๕๐.๘ สำหรับอาชีพ อื่น ๆ ตอบถูกไม่ถึงร้อยละ ๕๐

สาเหตุที่อาชีพรับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ มีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมือง การปกครองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าอาชีพอื่น ๆ นั้น สันนิษฐานได้ว่าเนื่องจากอาชีพ ดังกล่าวจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ และมีความจำเป็นต้องติดตามข่าวสารอยู่เสมอ จึงเป็นไปได้ว่าจะต้องมีความรู้ความเข้าใจดีกว่า ประชาชนทั่วไป สำหรับประชาชนที่ประกอบอาชีพกรรมกรและเกษตรกร สันนิษฐานได้ว่า ไม่ค่อยมีโอกาสได้ติดตามข่าวสารต่าง ๆ และมีความจำเป็นในการประกอบอาชีพ ประกอบกับ มีระดับการศึกษาต่ำจึงส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำ

สรุปได้ว่า อาชีพของประชาชนมีอิทธิพลต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมือง การปกครองแบบประชาธิปไตย

สรุปผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อระบบการเมือง
การปกครองแบบประชาธิปไตย

๑. จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและรูปแบบของระบบการปกครองในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ที่ พิจารณาจากตารางที่ ๕ (๑) (๒) (๓) (๔) คือ ทราบถึงโครงสร้างทั่ว ๆ ไปของระบบรัฐสภา เช่น ทราบว่า นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล การปกครองในระบบประชาธิปไตยจะต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชน ทราบว่ารัฐสภาในปัจจุบันประกอบด้วยสมาชิกกี่ประเภท อะไรบ้าง ทราบถึงวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การที่ประชาชนมีความรู้เรื่องดังกล่าวนี้ อาจเป็นเพราะว่าประชาชนเคยได้รับการศึกษาจากสถานศึกษา ประกอบกับข่าวสารที่เคยได้รับอยู่เสมอจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ อีกประการหนึ่ง คือ การที่ประเทศไทยได้นำระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยมาใช้ในการปกครองประเทศเป็นเวลานานถึง ๕๐ ปี มีส่วนทำให้ประชาชนได้สัมผัสอยู่เสมอ แต่เป็นที่น่าสังเกต คือ ถึงแม้ว่าประชาชนจะมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบและโครงสร้างของการปกครองอยู่ในเกณฑ์ที่ แต่ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความสนใจที่จะติดตามข่าวสารทางการเมือง พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๕.๕ ไม่ทราบถึงการดำรงตำแหน่งของวุฒิสมาชิกว่ามาจากที่ใด ตามตารางที่ ๕ (๔) ไม่ทราบว่าประธานรัฐสภาคนปัจจุบันนี้ชื่ออะไร ร้อยละ ๕๔.๖ ตามตารางที่ ๕ (๖) และไม่ทราบว่ากรุงเทพมหานครมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกี่คนถึงร้อยละ ๕๕.๔ ตามตารางที่ ๕ (๕)

๒. ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ในส่วนที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร) ค่อนข้างดี ตามตารางที่ ๕ (๗) (๘) คือทราบว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครชื่ออะไรและขึ้นสู่ตำแหน่งได้อย่างไรร้อยละ ๕๗.๖ และ ๗๑.๒ ตามลำดับ แสดงว่าประชาชนได้ให้ความสนใจต่อการเมืองในระดับท้องถิ่นค่อนข้างดี สันนิษฐานได้ว่าประชาชนเห็นว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ และประชาชนได้รับข่าวสารอยู่เสมอ

๓. ประชาชนส่วนใหญ่ ทราบว่าการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ มีสาเหตุมาจากอะไร ตามตารางที่ ๕ (๑๐) คือตอบว่าผู้แทนราษฎรคนเก่าตาย มีจำนวนถึงร้อยละ ๔๒.๒ ทั้งนี้เนื่องจากการเสียชีวิตของผู้แทนราษฎรดังกล่าวเป็น ชาวใหญ่ที่มีการแพร่ข่าวสู่ประชาชนทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์

๔. ประชาชนส่วนใหญ่ มีความเข้าใจในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (ตามตารางที่ ๑๐ และ ๑๑) คือประชาชนทราบว่าตนสามารถ เปลี่ยนแปลงรัฐบาลได้ตามวาระร้อยละ ๕๐.๘ และประชาชนบางส่วนเข้าใจว่ารัฐบาล ที่เป็นประชาธิปไตย คือ รัฐบาลที่มีผู้นำที่เข้มแข็ง เกิดขาด ให้เสรีภาพแก่ประชาชน โดยไม่จำเป็นต้องมีการเลือกตั้ง ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่า การปกครองในสมัย จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรีเป็นการปกครองแบบอะไรร้อยละ ๕๔.๖ ตามตารางที่ ๑๐ (๒) และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ประชาชนเพียงร้อยละ ๓๕.๐ ตามตารางที่ ๑๑ ที่ทราบถึงหน้าที่ที่แท้จริงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประชาชน ส่วนใหญ่ ยังมีความคิดว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีหน้าที่ช่วยเหลือ และสร้างความ เจริญให้แก่ท้องถิ่น เช่น การสร้างถนน ไฟฟ้า ท่อระบายน้ำ เป็นต้น จะสังเกตได้ จากการหาเสียงเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งบางคนไม่ก่อให้เกิดความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน อย่างแท้จริง เช่น ถ้าใครรับเลือกตั้งแล้วจะทำหน้าที่อะไร และจะเป็นไปในลักษณะให้ คำมั่นสัญญาว่าจะช่วยเหลือและสร้างความเจริญให้ท้องถิ่น เป็นต้น จากการที่ประชาชน ส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับต่ำ เช่นนี้จึงเป็นผลเสียต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตย เพราะความเข้าใจทาง การเมืองเป็นรากฐานสำคัญที่จะสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

สรุปได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่ ยังขาดความเข้าใจทางการเมือง คือ แยกแยะ ไม่ออกว่าประชาธิปไตยเป็นอย่างไร เนค้จการเป็นอย่างไร และ สภาผู้แทนราษฎร มีหน้าที่อะไร

จากสมมติฐานที่ ๑ คือประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย จากผลการศึกษาพบว่า มีบางส่วนที่ไม่ตรงตามสมมติฐาน และมีบางส่วนที่ตรงตามสมมติฐาน คือ ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ตามตารางที่ ๕ (๑) (๒) (๓) (๕) (๗) (๘) (๑๐) แยกแยะเกี่ยวกับประชาชนยังมีความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ตามตารางที่ ๑๐ (๑) (๒) และตารางที่ ๑๑

สรุปผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

๑. เพศ จากผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างเพศชายกับเพศหญิงต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน แต่เพศชายมีแนวโน้มที่มีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าในคำถามทุกข้อ

๒. อายุ จากผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างระดับอายุของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ ประชาชนในทุกระดับอายุมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน แต่ประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๕๐-๕๕ ปี มีความรู้ความเข้าใจสูงที่สุด และประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๒๐-๒๕ ปี ๔๐-๔๕ ปี ๓๐-๓๕ ปี และอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจลดน้อยลงตามลำดับ

๓. ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของประชาชนมีอิทธิพลต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มที่มีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำ ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีความรู้ความเข้าใจสูงที่สุด และประชาชนที่มีการศึกษาระดับ ม.ศ.๕, ม.ศ.๑-ม.ศ.๓ อาชีวศึกษา อนุปริญญา ป.๕-ป.๗ ป.๘ และต่ำกว่า ป.๘ มีความรู้ความเข้าใจลดน้อยลงตามลำดับ

๔. รายได้ จากผลการศึกษาพบว่า รั้บรั้บรายได้ของประชาชนมีอิทธิพลต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ ประชาชนที่มีรั้บรั้บรายได้สูงจะมีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าประชาชนที่มีรั้บรั้บรายได้ต่ำ ประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง ๔,๐๐๑-๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีความรู้ความเข้าใจสูงที่สุด ขณะเดียวกัน ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีความรู้ความเข้าใจต่ำที่สุด

๕. อาชีพ จากผลการศึกษาพบว่า อาชีพของประชาชนมีอิทธิพลต่อความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ มีความรู้ความเข้าใจสูงที่สุด และอาชีพค้าขาย-ธุรกิจนักเรียน-นักศึกษา ลูกจ้าง แม่บ้าน กรรมกร และเกษตรกรกรรม มีความรู้ความเข้าใจรองลงมาตามลำดับ

ทัศนคติของประชาชนต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

การศึกษาในเรื่องทัศนคติเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะทัศนคติ คือ ความรู้สึกนึกคิด หรือความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในรูปของการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และทัศนคติเป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมของบุคคลให้แสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่ง ทัศนคติของประชาชนต่อระบบการเมืองก็เช่นเดียวกัน คือ ถ้าประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อระบบการเมืองการปกครองแล้วก็จะเชื่อได้ว่าประชาชนจะให้ความร่วมมือ และร่วมกันเสริมสร้างระบบการเมืองนั้นให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น และทัศนคติของประชาชนต่อการเมืองนี้เองจะเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะกำหนดว่าประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมต่อระบบการเมืองเพียงใด ผู้เขียนได้กำหนดการศึกษาในเรื่องทัศนคติของประชาชนต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อศึกษาว่าประชาชนมีทัศนคติอย่างไร ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ ๒๒ ทศนคติของประชาชนต่อระบบการเมืองการปกครองแบบ
ประชาธิปไตย แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) การปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองที่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศไทยได้ดีที่สุด	๔๔.๒	๑๘.๓	๓๗.๖	๒๙๕
๒) การปกครองโดยรัฐบาลทหาร ประชาชนได้รับการตอบสนองในคำขอร้องจากรัฐบาลดีกว่า การปกครองของรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง	๓๒.๘	๓๑.๕	๓๕.๖	๒๙๕
๓) ประเทศไทยยังไม่พร้อมที่จะมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	๓๗.๖	๓๖.๖	๒๕.๘	๒๙๕

จากคำถามข้อที่ ๑ ประชาชนที่เห็นว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองที่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศไทยได้ดีที่สุดมีจำนวนร้อยละ ๔๔.๒ มีผู้ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๑๘.๓ และที่ไม่แน่ใจจำนวนร้อยละ ๓๗.๖ แสดงให้เห็นว่า ประชาชนเป็นจำนวนมากถึงร้อยละ ๓๗.๖ ยังมีความรู้สึกที่ไม่แน่ใจว่าการปกครองรูปแบบนี้ จะเป็นการปกครองที่จะสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศไทยได้ดีที่สุด เพราะจากสภาพทางการเมืองของประเทศไทยที่ผ่านมาไม่เคยปรากฏว่า รัฐบาลใดจะสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้สำเร็จลุล่วงเช่น ปัญหาทางเศรษฐกิจ และปัญหาทางสังคม เป็นต้น และจากคำถามข้อที่ ๒ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า

รัฐบาลทหารให้บริการแก่ประชาชนดีกว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๘ และผู้ที่ตอบว่าไม่เห็นด้วยมีจำนวนร้อยละ ๓๑.๕ และผู้ที่ไม่แน่ใจร้อยละ ๓๕.๖

สรุปได้ว่า ประชาชนมีความรู้สึกไม่แน่ใจว่ารัฐบาลทหารจะดีกว่ารัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้ง ซึ่งถ้าพิจารณาจากอดีตที่ผ่านมา รัฐบาลทหารก็ไม่ได้แก้ปัญหาอะไร ได้ดีกว่ารัฐบาลจากการเลือกตั้ง จะมีก็เพียงระยะแรก ๆ เท่านั้นที่รัฐบาลทหารแสดงให้เห็นถึงความเด็ดขาดในการแก้ปัญหา แต่หลังจากนั้นก็ไม่ได้ต่างกัน ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกที่ไม่แน่ใจว่ารัฐบาลทหารจะดีกว่า ขณะเดียวกันประชาชนจำนวนร้อยละ ๓๒.๘ ให้ความศรัทธารัฐบาลทหาร และประชาชนที่ปฏิเสธมีจำนวนน้อยที่สุด

จากคำถามข้อที่ ๓ คำถามที่ว่าประเทศไทยยังไม่พร้อมที่จะมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ตอบว่าเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย อยู่ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ ๓๗.๖ ต่อ ๓๖.๖ และที่ไม่แน่ใจมีจำนวนร้อยละ ๒๕.๘ สรุปได้ว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในความคิดเห็นของประชาชนยังไม่ได้รับการยอมรับอย่างแท้จริง เพราะมีประชาชนส่วนน้อยที่ให้ความสนับสนุนอย่างหนักแน่นจริงจัง ขณะเดียวกันมีประชาชนเป็นจำนวนมากที่มีความรู้สึกไม่แน่ใจว่าประเทศไทยพร้อมที่จะมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ตารางที่ ๒๓ ทศนคติต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
จำแนกตามเพศ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	เพศ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) การปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย สามารถ แก้ไขปัญหาของประเทศ ชาติได้ดีที่สุด	ชาย	๕๐.๓	๔.๓	๔๐.๐	๑๕๐
	หญิง	๔๕.๖	๑๔.๓	๓๕.๒	๑๔๕
๒) การปกครองโดย รัฐบาลทหารประชาชน ได้รับการตอบสนอง ในด้านการบริการ ดีกว่ารัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้ง	ชาย	๓๒.๐	๓๓.๓	๓๔.๗	๑๕๐
	หญิง	๓๓.๔	๒๕.๗	๓๖.๖	๑๔๕
๓) ประเทศไทยยังไม่ พร้อมที่จะมีการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	ชาย	๓๒.๐	๔๐.๐	๒๘.๐	๑๕๐
	หญิง	๔๓.๔	๓๓.๑	๒๓.๕	๑๔๕

หมายเหตุ

(๑) G = ๐.๐๓

(๒) G = -๐.๐๐

(๓) G = -๐.๑๔

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับทัศนคติต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

ผลการศึกษาคงตามตารางที่ ๒๓ (๑) (๒) (๓) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นร้อยละระหว่างทัศนคติของเพศชายกับเพศหญิงที่มีต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่าเพศชายมีทัศนคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยสูงกว่าเพศหญิงเล็กน้อย พิจารณาจากคำตอบในข้อที่ (๑) เพศชายเห็นว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศได้มากที่สุด มีอัตราส่วนต่อเพศหญิงร้อยละ ๕๐.๓ : ๔๕.๖ ขณะเดียวกันเพศหญิงตอบว่าไม่เห็นด้วยในอัตราส่วนที่สูงกว่าเพศชายคือร้อยละ ๑๘.๓ : ๘.๓ และคำตอบข้อที่ (๒) เพศหญิงเห็นว่ารัฐบาลทหารดีกว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ในอัตราส่วนหญิงตอบชายร้อยละ ๓๓.๔ : ๓๒.๐ แต่โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มที่ตอบว่าไม่แน่ใจมีอัตราส่วนมากที่สุด และคำตอบข้อที่ (๓) เพศหญิงเห็นว่าประเทศไทยยังไม่พร้อมที่จะมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยร้อยละ ๔๓.๔ ขณะเดียวกันเพศชายมีความเห็นเช่นเดียวกันร้อยละ ๓๒.๐ และเพศชายไม่เห็นด้วยมีอัตราส่วนสูงกว่าเพศหญิง คือ ร้อยละ ๔๐.๐ : ๓๓.๑ แต่จากผลการทดสอบทางสถิติเพื่อหาความเชื่อมั่นในคำตอบที่ไว้รับ จะพบว่าเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ ยังขาดความศรัทธาอย่างแนวแน่ต่อระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

ตารางที่ ๒๔ ทักษะคติครองระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
จำแนกตามอายุ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	อายุ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) การปกครองในระบบ ประชาธิปไตยสามารถ แก้ไขปัญหาของประเทศ ชาติได้ดีที่สุด	๒๐-๒๙	๔๒.๗	๑๙.๖	๓๗.๘	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๕๐.๗	๙.๖	๓๙.๗	๗๓
	๔๐-๔๙	๔๗.๘	๑๐.๙	๔๑.๓	๔๖
	๕๐-๕๙	๗๐.๙	๔.๒	๒๕.๐	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๕๕.๕	๑๑.๑	๓๓.๓	๙
๒) การปกครองโดยรัฐบาล ทหาร ประชาชนได้รับ การตอบสนองในค่าน การบริการดีกว่ารัฐบาล ที่มาจากการเลือกตั้ง	๒๐-๒๙	๓๒.๒	๓๔.๓	๓๓.๖	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๓๖.๙	๒๕.๘	๓๘.๒	๗๓
	๔๐-๔๙	๒๕.๓	๒๖.๐	๔๕.๗	๔๖
	๕๐-๕๙	๒๙.๑	๓๗.๕	๓๓.๓	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๔๔.๔	๒๒.๒	๓๓.๓	๙
๓) ประเทศไทยยังไม่พร้อม ที่จะมีการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย	๒๐-๒๙	๔๒.๐	๓๗.๘	๒๐.๓	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๓๑.๕	๓๗.๐	๓๑.๕	๗๓
	๔๐-๔๙	๓๖.๙	๓๒.๖	๓๐.๔	๔๖
	๕๐-๕๙	๔๑.๗	๔๑.๖	๑๖.๗	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๑๑.๑	๒๒.๒	๖๖.๗	๙

หมายเหตุ

(๑) G = -๐.๑๓

(๒) G = ๐.๐๒

(๓) G = ๐.๑๓

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

จากผลการศึกษาตามตารางที่ ๒๔ (๑) (๒) (๓) เมื่อแจกแจงความถี่เป็นร้อยละ พบว่ากลุ่มอายุ ๕๐-๕๕ ปีมีทัศนคติที่คัดค้านการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยสูงกว่ากลุ่มอายุอื่นค่อนข้างชัดเจนตามคำถามข้อ (๑) คือ เห็นว่าการปกครองในระบบประชาธิปไตยสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้ดีที่สุดมีจำนวนร้อยละ ๗๐.๕ และในคำถามข้อที่ (๒) (๓) ทุกกลุ่มอายุมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในคำถามข้อที่ (๒) คือ กลุ่มอายุ ๕๐-๕๕ ปีมีความรู้สึกไม่แน่ใจว่ารัฐบาลทหารจะดีกว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งมากกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ คือ มีจำนวนร้อยละ ๔๕.๗

เป็นที่น่าสังเกตว่า ถึงแม้ว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๕๐-๕๕ ปี ๓๐-๓๕ ปี และ ๒๐ ปีขึ้นไป จะเห็นว่าการปกครองในระบบประชาธิปไตยจะเป็นการปกครองที่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้ดีที่สุดก็ตาม แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ได้ปฏิเสธการปกครองโดยรัฐบาลทหาร พิจารณาจากคำตอบข้อ (๒) และที่สำคัญที่สุดคือจากคำถามในข้อ (๓) ที่ถามว่าประเทศไทยยังไม่พร้อมที่จะมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยปรากฏว่าประชาชนดังกล่าวตอบว่าไม่เห็นด้วยไม่ถึงร้อยละ ๕๐

จึงสรุปได้ว่าประชาชนยังมีความรู้สึกขาดความเชื่อมั่น และไม่แน่ใจว่าการปกครองในระบบประชาธิปไตยจะเป็นการปกครองที่เหมาะสมกับประเทศไทยอย่างแท้จริง

ตารางที่ ๒๕ ทศนคติต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
จำแนกตามระดับการศึกษา แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	ระดับการศึกษา	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) การปกครองในระบอบประชาธิปไตยสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้ดีที่สุด	ต่ำกว่า ป.๔	๒๖.๖	๐	๓๓.๓	๒๑
	ป.๔	๔๕.๔	๓.๘	๔๒.๘	๓๓
	ป.๕-ป.๗	๔๘.๔	๑๖.๑	๓๕.๕	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๔๖.๓	๘.๓	๔๓.๘	๔๑
	ม.ศ.๕	๕๑.๖	๘.๓	๓๘.๓	๓๑
	อาชีวศึกษา	๓๘.๕	๓๓.๓	๒๘.๒	๓๘
	อนุปริญญา	๕๓.๑	๒๓.๘	๑๙.๐	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๓๘.๔ ๐	๑๘.๒ ๐	๔๒.๔ ๑๐๐.๐	๓๓ ๑
๒) การปกครองโดยรัฐบาลทหารประชาชนใ้รับ การตอบสนองในด้านการบริการดีกว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง	ต่ำกว่า ป.๔	๓๘.๐	๑๙.๑	๔๒.๘	๒๑
	ป.๔	๔๔.๒	๒๓.๔	๓๒.๕	๓๓
	ป.๕-ป.๗	๒๕.๘	๒๕.๘	๔๘.๔	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๓๑.๓	๓๑.๓	๓๖.๖	๔๑
	ม.ศ.๕	๓๕.๕	๔๒.๐	๒๒.๖	๓๑
	อาชีวศึกษา	๓๐.๘	๓๓.๓	๓๕.๘	๓๘
	อนุปริญญา	๑๙.๐	๔๒.๘	๓๘.๑	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๒๑.๓ ๐	๔๒.๔ ๑๐๐.๐	๓๖.๔ ๐	๓๓ ๑
๓) ประเทศไทยยังไม่พร้อมที่จะมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย	ต่ำกว่า ป.๔	๓๓.๓	๓๘.๑	๒๘.๖	๒๑
	ป.๔	๓๖.๔	๒๖.๐	๓๗.๓	๓๓
	ป.๕-ป.๗	๓๒.๓	๓๕.๕	๓๒.๓	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๒๘.๓	๓๘.๐	๓๑.๓	๔๑
	ม.ศ.๕	๕๑.๖	๓๒.๓	๑๖.๑	๓๑
	อาชีวศึกษา	๔๑.๑	๔๓.๖	๑๕.๔	๓๘
	อนุปริญญา	๔๓.๖	๓๘.๑	๑๘.๓	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๓๖.๔ ๐	๕๑.๕ ๑๐๐.๐	๑๒.๑ ๐	๓๓ ๑

หมายเหตุ (๑) G = ๐.๐๕

(๒) G = ๐.๐๗

(๓) G = -๐.๑๒

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติต่อระบบการเมืองการปกครอง
แบบประชาธิปไตย

จากผลการศึกษาตามตารางที่ ๒๕ (๑) พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ป.๔ ม.ศ.๕ และอนุปริญญาจำนวนกว่าครึ่งหนึ่ง มีความเห็นว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้ดีที่สุด และประชาชนในทุกุระดับการศึกษาตอบว่า เห็นด้วย และไม่แน่ใจในอัตราส่วนสูงที่สุด จากตารางที่ ๒๕ (๒) คำถามที่ว่า การปกครองโดยรัฐบาลทหาร ประชาชนได้รับการตอบสนองในด้านการบริการดีกว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ประชาชนในทุกุระดับการศึกษา ยกเว้นระดับอนุปริญญา และปริญญาตรีขึ้นไป ตอบว่า เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่แน่ใจ และตารางที่ ๒๕ (๓) คำถามที่ว่า ประเทศไทยยังไม่พร้อมที่จะมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับ ม.ศ.๕ ตอบว่า เห็นด้วย ในอัตราส่วนที่สูงที่สุด คือ ร้อยละ ๕๑.๖ และระดับปริญญาตรีขึ้นไป ตอบว่า ไม่เห็นด้วย ร้อยละ ๕๑.๕ สำหรับระดับการศึกษาอื่น ๆ มีความเห็นว่า เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่แน่ใจ ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน

จากผลการวิเคราะห์จึงสรุปได้ว่า ประชาชนทุกระดับการศึกษามีทัศนคติต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน คือ ยังขาดความศรัทธาและไม่มั่นใจต่อการนำรูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมาใช้กับประเทศไทย

ตารางที่ ๒๖ ทักษะคติธรรมการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
จำแนกตามรายได้ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	รายได้ (ต่อเดือน)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) การปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยสามารถ แก้ไขปัญหาของประเทศ ชาติได้ดีที่สุด	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๔๑.๗	๑๕.๐	๔๓.๓	๖๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๕๕.๐	๗.๗	๓๗.๔	๔๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๔๕.๔	๑๘.๒	๓๖.๕	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๔๓.๘	๑๒.๕	๔๓.๘	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๔๗.๐	๑๗.๖	๓๕.๓	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๓๘.๕	๒๗.๘	๓๓.๓	๑๘
๒) การปกครองโดยรัฐบาล ทหาร ประชาชนได้รับ การตอบสนองในคาน บริการดีกว่ารัฐบาล ที่มาจากการเลือกตั้ง	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๔๑.๗	๑๖.๗	๔๑.๗	๖๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๓๗.๔	๒๕.๗	๓๓.๐	๔๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๓๕.๑	๓๓.๘	๓๑.๒	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๑๒.๖	๔๓.๗	๔๓.๗	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๑๗.๗	๔๗.๑	๓๕.๓	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๒๒.๒	๔๔.๔	๓๓.๓	๑๘
๓) ประเทศไทยยังไม่พร้อม ที่จะมีการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๔๕.๐	๒๑.๗	๓๓.๓	๖๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๓๐.๘	๔๑.๘	๒๗.๕	๔๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๔๒.๕	๓๒.๕	๒๕.๗	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๓๔.๔	๔๐.๖	๒๕.๐	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๒๓.๕	๖๔.๗	๑๑.๘	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๔๔.๔	๔๔.๔	๑๑.๑	๑๘

หมายเหตุ

(๑) $G = -๐.๐๒$

(๒) $G = ๐.๐๕$

(๓) $G = -๐.๐๕$

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับทัศนคติต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

ผลการศึกษาคงตามตารางที่ ๒๖ (๑) (๒) (๓) ปรากฏดังนี้ จากคำถามข้อ (๑) ที่ถามว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้ดีที่สุด ปรากฏว่าประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาทตอบเคื่อน ตอบว่าเห็นด้วย ร้อยละ ๕๕.๐ ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้อื่น ๆ ประชาชนที่มีระดับรายได้สูงกว่า ๕,๐๐๐ บาทตอบเคื่อน ตอบว่าไม่เห็นด้วยเป็นจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ ๒๗.๘ และประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับอาชีพตอบว่าเห็นด้วยกับไม่แน่ใจเป็นจำนวนมากที่สุด และมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน ในคำถามข้อ (๒) ประชาชนที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทตอบเคื่อน ให้การสนับสนุนรัฐบาลทหาร คือ ตอบว่าเห็นด้วยมากกว่าประชาชนระดับรายได้อื่น คือ ร้อยละ ๔๑.๗ ขณะที่ประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง ๔,๐๐๑-๕,๐๐๐ บาทตอบเคื่อน ให้การสนับสนุนเพียงร้อยละ ๑๗.๗ จากคำตอบที่ได้รับ ในข้อ ๒ เป็นที่น่าสังเกตว่า ประชาชนที่มีระดับรายได้ทำให้ความสนับสนุนรัฐบาลทหารมากกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้สูง และประชาชนในทุกระดับรายได้ตอบว่าไม่แน่ใจ เป็นอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน จากคำถามข้อ (๓) ที่ถามว่า ประเทศไทยยังไม่พร้อมที่จะมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย จะเห็นว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ระหว่าง ๔,๐๐๑-๕,๐๐๐ บาทตอบเคื่อน มีความเห็นคัดค้าน คือ ตอบว่าไม่เห็นด้วยมากที่สุดถึงร้อยละ ๒๕.๗ ประชาชนที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทตอบเคื่อน และสูงกว่า ๕,๐๐๐ บาทตอบว่าเห็นด้วยมากที่สุด คือ ร้อยละ ๔๕.๐ และ ๔๔.๔ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณา รวมจากทุกระดับรายได้ ปรากฏว่าประชาชนตอบว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่แน่ใจ ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน

สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับรายได้ไม่ใ้ให้การสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง และมีทัศนคติแยกออกเป็น ๓ ระดับที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ ๒๗ ทักษะที่ต่อระบบการ เมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
จำแนกตามอาชีพ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	อาชีพ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) การปกครองในระบอบประชาธิปไตยสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้มากที่สุด	นักเรียน-นักศึกษา	๔๔.๖	๒๐.๐	๓๑.๔	๓๕
	ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๔๑.๐	๑๖.๔	๔๒.๖	๖๑
	ลูกจ้าง	๕๖.๓	๑๕.๗	๒๘.๑	๖๔
	กรรมกร	๔๗.๑	๑๑.๗	๔๑.๒	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๔๓.๒	๑๕.๕	๔๐.๕	๔๔
	แม่บ้าน	๕๐.๐	๑๐.๐	๔๐.๐	๓๐
	เกษตรกรกรรม อื่น ๆ	๔๒.๔	๐	๕๗.๑	๒๑
๒) การปกครองโดยรัฐบาลทหาร ประชาชนได้รับการตอบสนองในคุณภาพบริการดีกว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง	นักเรียน-นักศึกษา	๓๗.๒	๓๔.๓	๒๘.๖	๓๕
	ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๒๗.๕	๓๗.๗	๓๔.๘	๖๑
	ลูกจ้าง	๓๗.๕	๓๕.๐	๒๓.๔	๖๔
	กรรมกร	๔๑.๒	๒๐.๖	๓๘.๒	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๒๒.๗	๓๔.๐	๔๓.๒	๔๔
	แม่บ้าน	๓๓.๓	๒๐.๐	๔๖.๗	๓๐
	เกษตรกรกรรม อื่น ๆ	๓๕.๑	๑๔.๓	๔๗.๖	๒๑
๓) ประเทศไทยยังไม่พร้อมที่จะมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย	นักเรียน-นักศึกษา	๔๔.๕	๓๗.๒	๑๘.๓	๓๕
	ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๓๕.๓	๔๕.๕	๑๘.๔	๖๑
	ลูกจ้าง	๓๔.๔	๔๒.๒	๒๓.๔	๖๔
	กรรมกร	๓๕.๓	๓๒.๓	๒๕.๔	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๓๕.๗	๓๔.๑	๒๗.๓	๔๔
	แม่บ้าน	๓๖.๗	๒๐.๐	๔๓.๓	๓๐
	เกษตรกรกรรม อื่น ๆ	๒๓.๔	๒๓.๔	๕๒.๔	๒๑

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับทัศนคติต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

ผลการศึกษาคำถามที่ ๒๗ (๑)(๒)(๓) ปรากฏดังนี้ จากคำถามข้อ (๑) การปกครองในระบอบประชาธิปไตยสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้ดีที่สุด ปรากฏว่าประชาชนทุกอาชีพตอบว่าเห็นด้วย และไม่แน่ใจ มีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน ตอบว่าไม่เห็นด้วยมีจำนวนน้อยที่สุด อาชีพลูกจ้าง แมฆาน และอื่น ๆ ให้การสนับสนุนในคำถามนี้มากกว่าอาชีพอื่น ๆ คือ ร้อยละ ๕๖.๓, ๕๐.๐ และ ๔๓.๔ ตามลำดับ อาชีพนักเรียน-นักศึกษา ตอบว่าไม่เห็นด้วยจำนวนมากที่สุด ร้อยละ ๒๐.๐ ที่น่าสังเกตคือ อาชีพเกษตรกรรมตอบว่า เห็นด้วยร้อยละ ๔๒.๔ และไม่แน่ใจร้อยละ ๕๗.๑ และปรากฏว่าไม่มีประชาชนในอาชีพดังกล่าวตอบว่าไม่เห็นด้วย จากคำถามข้อ (๒) ปรากฏว่าประชาชนทุกอาชีพ มีทัศนคติที่กระจายออกเป็น ๓ ระดับใกล้เคียงกัน คือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่แน่ใจ อาชีพภรรยาให้ความสนับสนุนรัฐบาลทหารมากที่สุด คือ ร้อยละ ๔๑.๒ ไม่มีอาชีพใดเลยที่คัดค้านคำถามนี้ถึงร้อยละ ๕๐ จากคำถามข้อ (๓) ประเทศไทยยังไม่พร้อมที่จะมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย พบว่าประชาชนทุกอาชีพตอบว่าเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยมีอัตราส่วนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน อาชีพนักเรียน-นักศึกษา ให้ความสนับสนุนคำถามนี้มากที่สุด ร้อยละ ๔๘.๕ และอาชีพรับราชการ-รัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่น ๆ ให้ความเห็นคัดค้านมากที่สุด ร้อยละ ๔๕.๕ และ ๕๐.๐ ตามลำดับ สำหรับอาชีพอื่น ๆ นั้น ผู้เขียนพบว่าเป็นผู้ที่ไม่ได้ทำงานจำนวนหนึ่ง และอีกจำนวนหนึ่ง ประกอบอาชีพนายควม

สรุปได้ว่า ประชาชนทุกอาชีพมีทัศนคติต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ไม่แตกต่างกันมากคือมีประชาชนจำนวนน้อยที่สนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างจริงจัง

สรุปผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้สึกขาดความศรัทธาและไม่แน่ใจว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะเป็นการปกครองที่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศไทยได้ดีที่สุด เมื่อพิจารณาจากตารางที่ ๒๒ ในคำถามที่ (๑) พบว่าประชาชนร้อยละ ๔๔.๒ ที่มีความเชื่อมั่นว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศไทยได้ดีที่สุด ขณะเดียวกันจากคำถามข้อที่ (๒) ที่ถามว่าการปกครองโดยรัฐบาลทหาร ประชาชน จะได้รับการตอบสนองในด้านการบริการจากรัฐบาลดีกว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง มีประชาชนเพียงร้อยละ ๓๑.๕ ที่ตอบว่าไม่เห็นด้วยซึ่งใกล้เคียงกับจำนวนประชาชนที่สนับสนุนในคำตอบนี้ คือ ตอบว่าเห็นด้วยร้อยละ ๓๒.๕ และประชาชนจำนวนร้อยละ ๓๕.๖ มีความรู้สึกไม่แน่ใจ นอกจากนี้ประชาชนถึงร้อยละ ๓๗.๖ ที่มีความคิดเห็นว่าประเทศไทยยังไม่พร้อมที่จะมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ขณะที่ประชาชนจำนวนร้อยละ ๓๖.๖ มีความเห็นคัดค้านและไม่แน่ใจอีกร้อยละ ๒๕.๘ จากคำตอบทั้งหมดนี้จะเห็นว่าประชาชนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีทัศนคติที่ดีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประชาชนจำนวนใกล้เคียงกันมีทัศนคติในแง่ลบ และประชาชนอีกจำนวนหนึ่งที่มีความรู้สึกไม่แน่ใจว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จะเป็นการปกครองที่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศไทยได้ดีปรากฏการณ์ดังกล่าวไม่ได้มีส่วนช่วยให้ประชาธิปไตยของไทยมีความก้าวหน้าเท่าที่ควร การที่ประชาชนมีทัศนคติเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ประชาชนได้รับการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาถึงความล้มเหลวของรัฐบาลประชาธิปไตยที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศไทยได้ ขณะเดียวกันประชาชนส่วนใหญ่ก็ไม่ได้มีความศรัทธารัฐบาลทหาร ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลทหารที่ผลักดันเปลี่ยนแปลงวินัยกับขึ้นมาปกครองประเทศก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศไทยได้เช่นเดียวกับรัฐบาลประชาธิปไตย

ผลการศึกษาดังกล่าวจึงตรงตามสมมติฐานที่ ๒ คือ ประชาชนมีความรู้สึกขาดความศรัทธาในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

สรุปผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับทัศนคติต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

๑. เพศ จากผลการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างเพศชายกับเพศหญิงต่อทัศนคติในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย แต่เพศชายมีแนวโน้มที่มีทัศนคติที่ดีกว่าเพศหญิง ตามตารางที่ ๒๓ (๑) (๒) (๓)

๒. อายุ จากผลการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างระดับอายุของประชาชนต่อทัศนคติในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีประชาชนจำนวนไม่มากนักที่สนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความศรัทธา และไม่แน่ใจถึงประสิทธิภาพในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย จะมีความแตกต่างกันบ้างก็เพียงค่าตามข้อที่ (๑) ในตารางที่ ๒๔ ซึ่งประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๕๐-๕๕ ปี ๖๐ ปีขึ้นไป และ ๓๐-๓๕ ปี ที่มีความรู้สึกศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือ เห็นว่าเป็นการปกครองที่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้คือ ร้อยละ ๓๐.๘, ๕๕.๕ และ ๕๐.๗ ตามลำดับ และที่สำคัญที่สุด คือ ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับอายุมีความรู้สึกไม่แน่ใจและเห็นว่าประเทศไทยยังไม่พร้อมที่จะมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตามตารางที่ ๒๔ (๓)

๓. ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างระดับการศึกษาของประชาชนต่อทัศนคติในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ ประชาชนในทุกระดับการศึกษามีทัศนคติแยกออกเป็น ๓ ระดับ คือ สนับสนุน ไม่สนับสนุน และไม่แน่ใจ ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน

๔. รายได้ จากผลการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างระดับรายได้ของประชาชนต่อทัศนคติในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ประชาชนในทุกระดับรายได้อาจมีทัศนคติใกล้เคียงกัน คือ ยังขาดความศรัทธาและไม่มั่นใจว่าระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยจะเหมาะสมกับประเทศไทยอย่างแท้จริง

๕. อาชีพ จากผลการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างอาชีพของประชาชนต่อทัศนคติในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกอาชีพยังขาดความศรัทธาและไม่มั่นใจว่าระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยจะเหมาะสมกับประเทศไทยอย่างแท้จริง

ทัศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง สำหรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเสรีภาพในการเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่เป็นปากเป็นเสียงแทนตนในรัฐสภา การตัดสินใจในการเลือกตั้งจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะกำหนดแนวทาง หรือวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน เพราะตามกติกาของการเลือกตั้ง ประชาชนจะเลือกตัวแทนของตนเข้าไปเพื่อทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์แทนตนในตำแหน่งต่าง ๆ เช่น การออกกฎหมาย การควบคุมการบริหารงานของรัฐบาล และถ้าใครรับเลือกตั้งเข้าไปเป็นเสียงส่วนใหญ่ก็จะสามารถจัดตั้งเป็นรัฐบาลเข้าบริหารประเทศ ทัศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งจึงเป็นสิ่งที่มีสำคัญอย่างยิ่ง และมีอิทธิพลต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ตารางที่ ๒ ทัศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

คำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	๒๕.๑	๒๖.๕	๔๕.๔	๒๕๕
๒) การเลือกตั้งครั้งต่อไปในปี ๒๕๒๖ เชื่อได้ว่าจะได้รัฐบาลที่มีความสามารถในการบริหารประเทศดีกว่ารัฐบาลชุดปัจจุบัน	๒๑.๓	๓๖.๘	๓๑.๘	๒๕๕
๓) การเลือกตั้งไม่มีประโยชน์ทั้งยังสิ้นเปลืองงบประมาณของแผ่นดิน	๓๗.๖	๓๘.๐	๒๔.๔	๒๕๕

ตารางที่ ๒ (ต่อ) ข้อ (๔) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ลำดับที่	ความคิดเห็นของประชาชน	ร้อยละ	N
๑	เป็นหน้าที่สำคัญของประชาชน	๘๓.๓	๑๒๘
๒	ควรไปใช้สิทธิ เพราะนาน ๆ จึงจะมีการเลือกตั้งสักครั้งหนึ่ง	๖.๘	๒๐
๓	สนใจที่จะไปใช้สิทธิ แต่ยังไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้	๓๓.๒	๘๘
๔	ไม่สนใจที่จะไปใช้สิทธิ เพราะไม่เกิดประโยชน์อะไร	๑๕.๘	๔๓
๕	ไม่ตอบ	๐.๓	๑
	รวม	๘๘.๘	๒๘๕

ผลการศึกษาคำถามตารางที่ ๒ ข้อ (๑) จะเห็นว่าประชาชนจำนวนร้อยละ ๘๘.๘ มีความรู้สึกไม่แน่ใจว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งจะสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประชาชนที่ตอบว่าเห็นด้วยกับไม่เห็นด้วย มีอัตราส่วนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ ๒๖.๑ : ๒๖.๕ จากข้อ (๒) พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๗๐.๘ ไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นครั้งต่อไปในปี ๒๕๒๖ จะไ้รัฐบาลที่มีความสามารถในการบริหารประเทศดีกว่ารัฐบาลปัจจุบัน พิจารณาไ้ว่ารัฐบาลที่มาจากกาเลือกตั้ง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันไม่เคยมีรัฐบาลใดที่จะสามารถพิสูจน์ให้ประชาชนเห็นถึงความสามารถและสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับประชาชนได้อย่างแท้จริง ประชาชนส่วนใหญ่จึงมีความรู้สึกว่ ถึงแม้ว่าจะมีการเลือกตั้งอีกก็คงจะไม่ทำให้ไ้รัฐบาลที่ดีขึ้น เป็นการแสดงให้เห็นถึงการขาดความศรัทธาจากประชาชน ซึ่งมีผลให้ประชาชนมีความรู้สึกไม่แน่ใจ สำหรับประชาชนที่เชื่อมั่นว่าการเลือกตั้งครั้งต่อไปจะไ้รัฐบาลที่ดีกว่าชุดปัจจุบันมีเพียงร้อยละ ๒๑.๓ และประชาชนร้อยละ ๗.๘ มีทัศนคติในทางลบ คือ มีความเห็นคัดค้านต่อคำถามนี้ จากข้อ (๓) พบว่าประชาชนที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในคำถามที่ว่ากาเลือกตั้งไม่มีประโยชน์และเป็นการสิ้นเปลือง

งบประมาณของแผ่นดิน มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ ๓๓.๖ และ ๓๕.๐ ตามลำดับ สำหรับประชาชนที่ตอบว่าไม่แน่ใจมีร้อยละ ๒๔.๔ จะเห็นว่าประชาชนที่สนับสนุนการเลือกตั้ง และคัดค้านต่อคำถามข้อนี้เพียงร้อยละ ๓๕.๐ จากคำถามข้อ (๔) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่าประชาชนที่เห็นว่าการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของประชาชน มีจำนวนร้อยละ ๔๓.๗ ที่ตอบว่าสนใจที่จะไปใช้สิทธิแต่ยังมองไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับมีจำนวนร้อยละ ๓๓.๒ และตอบว่าควรไปใช้สิทธิร้อยละ ๒.๔ สำหรับผู้ที่ตอบว่าไม่สนใจที่จะไปใช้สิทธิมีจำนวนร้อยละ ๑๕.๕ จากความคิดเห็นของประชาชนทำให้เราทราบว่าประชาชนได้ให้ความสำคัญต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และถือว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญของประชาชน แต่การที่ประชาชนเหล่านี้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอาจเป็นเพราะว่าประชาชนยังมองไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับ และขาดความศรัทธาต่อรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้ง หรือเห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไป ไม่ได้สร้างประโยชน์หรือเป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง ถ้าประชาชนมีความศรัทธาและมีทัศนคติที่ดีแล้ว เชื่อได้ว่าประชาชนจะคงสละเวลาไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างแน่นอน

ตารางที่ ๒๕ ทศนคติต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามเพศ
แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	เพศ	เห็นควาย	ไม่เห็นควาย	ไม่แน่ใจ	N
๑) รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ไคเป็นอย่างดี	ชาย	๒๕.๐	๒๒.๐	๕๐.๐	๑๕๐
	หญิง	๒๕.๓	๓๑.๐	๔๓.๗	๑๔๕
๒) การเลือกตั้งครั้งต่อไปในปี ๒๕๒๖ เชื่อไคว่าจะไครัฐบาลที่มีความ สามารถในการบริหารประเทศ ไคไคว่ารัฐบาลชุดปัจจุบัน	ชาย	๒๔.๗	๖.๐	๖๙.๓	๑๕๐
	หญิง	๑๗.๙	๙.๗	๗๒.๔	๑๔๕
๓) การเลือกตั้งไม่มีประโยชน์ไคยัง สิ้นเปลืองงบประมาณของแผ่นดิน	ชาย	๓๔.๐	๔๐.๖	๒๕.๓	๑๕๐
	หญิง	๔๑.๔	๓๕.๖	๒๓.๔	๑๔๕

ตารางที่ ๒๕ (ต่อ) ข้อ (๔) ความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ลำดับที่	ความคิดเห็น	ชาย	หญิง
๑	เป็นหน้าที่สำคัญของประชาชน	๕๐.๓	๓๗.๒
๒	ควรไปใช้สิทธิเพราะนาน ๆ จึงจะมีการเลือกตั้งสักครั้งหนึ่ง	๕.๔	๘.๓
๓	สนใจที่จะไปใช้สิทธิแต่ยังมองไม่เห็นประโยชน์ที่จะไครับ	๓๐.๙	๓๕.๙
๔	ไม่สนใจที่จะไปใช้สิทธิเพราะไม่เกิดประโยชน์อะไร	๑๓.๔	๑๗.๙
๕	ไม่ตอบ	๐.๐	๐.๗
		N=๑๕๐	N=๑๔๕

หมายเหตุ

- (๑) G = -๐.๐๘
 (๒) G = ๐.๐๙
 (๓) G = -๐.๐๙
 (๔) G = ๐.๑๙

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับทัศนคติต่อการเลือกตั้ง

ผลการศึกษตามตารางที่ ๒๕ (๑) (๒) (๓) พบว่าเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อการเลือกตั้งอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน จาก (๑) เพศชายและเพศหญิงที่มีทัศนคติที่ต่อการเลือกตั้ง ให้ความเห็นว่า รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี มีอัตราส่วนร้อยละ ๒๕.๐ : ๒๕.๓ ที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ ๒๒.๐ : ๓๑.๐ และตอบว่าไม่แน่ใจร้อยละ ๕๐.๐ : ๔๐.๗ จาก (๒) เพศชายและเพศหญิง มีความรู้สึกไม่แน่ใจต่อการเลือกตั้งครั้งต่อไปที่จะมีขึ้นในปี ๒๕๒๒ จะได้ว่า รัฐบาลที่มีความสามารถในการบริหารประเทศดีกว่ารัฐบาลชุดปัจจุบันในอัตราส่วนร้อยละ ๒๕.๓ : ๓๒.๔ และ (๓) เพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ใกล้เคียงกันกับคำถามที่ว่า การเลือกตั้งไม่มีประโยชน์ทั้งยังสิ้นเปลืองงบประมาณของแผ่นดิน คือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่แน่ใจ ในอัตราส่วนร้อยละ ๓๔.๐ : ๔๑.๔, ๔๐.๖ : ๓๕.๒ และ ๒๕.๓ : ๒๓.๔ ตามลำดับ จากคำถามข้อ (๔) เพศชายมองเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งมากกว่าเพศหญิง คือ เห็นว่า การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของประชาชนในอัตราส่วนร้อยละ ๕๐.๓ : ๓๗.๒

สรุปได้ว่า เพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ค่อนข้างจะไม่เอื้ออำนวยต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ มีลักษณะที่ขาดความศรัทธาและไม่แน่ใจ ในกระบวนการของการเลือกตั้งว่าการเลือกตั้งจะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ และสามารถที่จะแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้

ตารางที่ ๓๐ ทศนคติต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามอายุ
แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	อายุ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง มีประสิทธิภาพในการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	๒๐-๒๙	๒๙.๓	๓๕.๐	๓๗.๘	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๒๙.๔	๑๖.๕	๕๖.๒	๗๓
	๔๐-๔๙	๓๒.๖	๑๕.๒	๕๒.๒	๔๖
	๕๐-๕๙	๒๕.๐	๒๕.๐	๕๐.๐	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๓๓.๓	๓๓.๓	๓๓.๓	๙
๒) การเลือกตั้งครั้งต่อไปในปี ๒๕๒๖ เชื่อได้ว่าจะได้รัฐบาล ที่มีความสามารถในการ บริหารประเทศดีกว่ารัฐบาล ชุดปัจจุบัน	๒๐-๒๙	๒๓.๘	๗.๐	๖๙.๒	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๒๑.๙	๖.๙	๗๑.๒	๗๓
	๔๐-๔๙	๒๓.๙	๘.๗	๖๗.๔	๔๖
	๕๐-๕๙	๘.๔	๑๒.๕	๗๙.๒	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๐	๑๑.๐	๘๘.๙	๙
๓) การเลือกตั้งไม่มีประโยชน์ ทั้งยังสิ้นเปลืองงบประมาณ ของแผ่นดิน	๒๐-๒๙	๓๕.๐	๔๓.๔	๒๑.๗	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๔๑.๐	๒๘.๘	๓๐.๑	๗๓
	๔๐-๔๙	๔๑.๓	๓๖.๙	๒๑.๗	๔๖
	๕๐-๕๙	๓๓.๓	๓๗.๕	๒๙.๒	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๔๔.๔	๓๓.๓	๒๒.๒	๙

หมายเหตุ

(๑) G = ๐.๐๘

(๒) G = ๐.๐๙

(๓) G = ๐.๐๒

ตารางที่ ๓๐ (ต่อ) ข้อ (๔) ความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ลำดับที่	ความเห็น	๒๐-๒๕	๓๐-๓๕	๔๐-๔๕	๕๐-๕๕	๖๐ ปีขึ้นไป
๑	เป็นหน้าที่สำคัญของประชาชน	๔๔.๑	๓๔.๓	๔๓.๘	๒๒.๕	๔๔.๔
๒	ควรไปใช้สิทธิเพราะนาน ๆ จึงจะมีการเลือกตั้งสักครั้งหนึ่ง	๓.๐	๕.๖	๖.๕	๘.๓	๑๑.๑
๓	สนใจที่จะไปใช้สิทธิแต่ยังไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับ	๓๑.๕	๔๑.๓	๓๒.๖	๒๕.๐	๒๒.๒
๔	ไม่สนใจที่จะไปใช้สิทธิเพราะไม่เกิดประโยชน์อะไร	๑๖.๘	๑๘.๑	๑๓.๐	๔.๒	๒๒.๒
๕	ไม่ตอบ	๐.๓	๐	๐	๐	๐
		N=๑๔๓	N=๓๗๒	N=๔๖	N=๒๔	N=๔

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติต่อการเลือกตั้ง

ผลการศึกษาตามตารางที่ ๓๐ ข้อ (๑) พบว่าประชาชนในทุกๆวัยมีความรู้สึกไม่แน่ใจว่ารัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้งจะมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ประชาชนที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปและอายุระหว่าง ๔๐-๔๕ ปี ตอบว่าเห็นด้วยมากที่สุดร้อยละ ๓๓.๓ และ ๓๒.๖ ตามลำดับและประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๒๐-๒๕ ปี ตอบว่าไม่เห็นด้วยมากที่สุดร้อยละ ๓๕.๐ จากคำถามข้อ (๒) ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกๆวัยมีความรู้สึกไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งครั้งต่อไปในปี ๒๕๒๖ จะได้รับรัฐบาลที่มีความสามารถในการบริหารประเทศดีกว่ารัฐบาลชุดปัจจุบัน จากคำถามข้อ (๓) การเลือกตั้งไม่มีประโยชน์ทั้งยังสิ้นเปลืองงบประมาณของแผ่นดิน พบว่าประชาชนในทุกๆวัยยกเว้นประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๒๐-๒๕ ปี และอายุระหว่าง ๕๐-๕๕ ปี ตอบว่าเห็นด้วยในอัตราส่วนที่มากกว่าไม่เห็นด้วย และในข้อ (๔) ความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๕๐-๕๕ ปี ที่ให้ความเห็นว่าการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของประชาชนถึงร้อยละ ๒๒.๕ ซึ่งกลุ่มอายุอื่น ๆ มีความคิดเห็นเช่นเดียวกันไม่ถึงร้อยละ ๕๐

สรุปได้ว่าประชาชนในทุกๆวัยมีความรู้สึกที่ไม่แตกต่างกันนัก คือมีความรู้สึกขาดความศรัทธาและไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งจะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์และสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้ ถึงแม้ว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๕๐-๕๕ ปี จะเห็นว่าการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของประชาชน แต่จากคำตอบในข้อ (๑)(๒)(๓) จึงยืนยันได้ว่ามีทัศนคติที่ไม่ต่างกับประชาชนในระดัอายุอื่น ๆ

ตารางที่ ๓๑ ทิศนคติต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามระดับ
การศึกษา แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	ระดับการศึกษา	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง มีประสิทธิภาพในการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ไ้เป็นอย่างดี	ต่ำกว่า ป.๔	๓๘.๑	๑๙.๐	๔๒.๙	๒๑
	ป.๔	๒๙.๙	๑๙.๕	๕๐.๖	๓๓
	ป.๕-ป.๗	๒๕.๘	๑๙.๘	๕๔.๘	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๒๔.๘	๓๑.๓	๔๓.๙	๔๑
	ม.ศ.๕	๓๕.๕	๓๘.๓	๒๕.๘	๓๑
	อาชีวศึกษา	๑๘.๐	๔๑.๐	๔๑.๐	๓๙
	อนุปริญญา	๒๘.๖	๓๓.๘	๓๘.๑	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๓๐.๓	๑๕.๒	๕๔.๕	๓๓
๒) การเลือกตั้งครั้งต่อไปในปี ๒๕๒๖ เชื่อใ้ใครว่า จะใ้รัฐบาล ใ้มีความสามารถในการ บริหารประเทศใ้ดีกว่าใ้รัฐบาล ชุดปัจจุบัน	ต่ำกว่า ป.๔	๑๙.๐	๔.๘	๗๖.๒	๒๑
	ป.๔	๒๒.๑	๑๑.๓	๖๖.๒	๓๓
	ป.๕-ป.๗	๒๕.๘	๐	๗๔.๒	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๒๖.๙	๔.๙	๖๘.๓	๔๑
	ม.ศ.๕	๑๖.๒	๑๒.๙	๗๑.๐	๓๑
	อาชีวศึกษา	๒๐.๕	๑๒.๘	๖๖.๗	๓๙
	อนุปริญญา	๑๙.๐	๔.๘	๗๖.๒	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๑๘.๒	๓.๐	๗๘.๘	๓๓
๓) การเลือกตั้งใ้ไม่มีประโยชน์ ใ้ยังใ้เปลี่ยนแปลงงบประมาณ ของแผนกิน	ต่ำกว่า ป.๔	๔๗.๖	๓๘.๑	๑๔.๓	๒๑
	ป.๔	๓๖.๘	๒๘.๖	๓๕.๑	๓๓
	ป.๕-ป.๗	๒๙.๑	๓๒.๒	๓๘.๗	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๓๘.๒	๔๓.๙	๒๒.๐	๔๑
	ม.ศ.๕	๔๕.๒	๓๘.๘	๑๖.๑	๓๑
	อาชีวศึกษา	๕๖.๘	๒๘.๒	๑๕.๘	๓๙
	อนุปริญญา	๒๘.๕	๕๗.๒	๑๔.๓	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๒๘.๓	๕๔.๖	๒๑.๒	๓๓

หมายเหตุ (๑) G = ๐.๐๐

(๒) G = ๐.๐๓

(๓) G = ๐.๐๘

ตารางที่ ๓๑ (ต่อ) ข้อ (๔) ความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ลำดับที่	ความเห็น	ต่ำกว่าป.๔	ป.๔	ป.๕-ป.๗	ม.ศ.๑- ม.ศ.๓	ม.ศ.๕	อาชีวศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป	อื่น ๆ
๑	เป็นหน้าที่สำคัญของประชาชน	๓๘.๑	๓๒.๕	๕๓.๓	๕๑.๒	๔๑.๘	๓๓.๓	๔๗.๖	๖๖.๗	๑๐๐.๐
๒	การไปใช้สิทธิเพราะนาน ๆ จึงจะมีการเลือกตั้งสักครั้งหนึ่ง	๘.๕	๖.๕	๓.๓	๒.๘	๘.๗	๑๒.๘	๑๘.๓	๐	๐
๓	สนใจที่จะไปใช้สิทธิแต่ยังมอง ไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับ	๓๓.๓	๓๗.๗	๒๖.๗	๒๘.๓	๓๕.๕	๓๘.๕	๒๘.๖	๓๐.๓	๐
๔	ไม่สนใจที่จะไปใช้สิทธิ เพราะไม่เกิดประโยชน์อะไร	๑๘.๐	๒๓.๘	๑๖.๗	๑๘.๖	๑๒.๘	๑๕.๘	๘.๕	๓.๐	๐
๕	ไม่ตอบ	๐	๐	๐	๒.๘	๐	๐	๐	๐	๐
		N=๒๑	N = ๗๗	N = ๓๑	N = ๘๑	N = ๓๑	N = ๓๘	N = ๒๑	N = ๓๓	N = ๑

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติต่อการเลือกตั้ง

จากผลการศึกษาตามตารางที่ ๓๑ ข้อ (๑) พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับการศึกษาที่มีทัศนคติกระจายออกเป็น ๓ ระดับ คือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่แน่ใจต่อคำถามที่ว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ใดเป็นอย่างไร และประชาชนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่มีความรู้สึกไม่แน่ใจเป็นอัตราส่วนร้อยละมากที่สุด ขณะเดียวกันจากคำถามข้อ (๒) ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับการศึกษาก็มีความรู้สึกไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งครั้งต่อไปในปี ๒๕๒๖ จะได้ว่ารัฐบาลที่มีความสามารถในการบริหารประเทศได้ดีกว่ารัฐบาลปัจจุบัน จากคำถามข้อ (๓) ที่ถามว่าการเลือกตั้งไม่มีประโยชน์ ทั้งยังสิ้นเปลืองงบประมาณของแผ่นดิน พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษาตอบว่าเห็นด้วย ร้อยละ ๕๖.๔ และกลุ่มที่คัดค้าน คือ ประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญา และปริญาตรีขึ้นไปตอบว่าไม่เห็นด้วยร้อยละ ๕๗.๒ และ ๕๔.๖ ตามลำดับ และจากคำถามข้อ (๔) ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ป.๕-ป.๗ ม.ศ.๑-ม.ศ.๓ และปริญาตรีขึ้นไปมีความเห็นว่าการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของประชาชนร้อยละ ๕๓.๓, ๕๑.๒ และ ๖๖.๗ ตามลำดับ และประชาชนในทุกระดับการศึกษามีความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกัน คือ สนใจที่จะไปใช้สิทธิแต่ยังมองไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับ

สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับการศึกษามีความรู้สึกที่ไม่แตกต่างกัน คือ ขาดความศรัทธาและไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งจะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ และสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้ ถึงแม้ว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษา ป.๕-ป.๗, ม.ศ.๑-ม.ศ.๓ และปริญาตรีขึ้นไปจะเห็นว่าการเลือกตั้งเป็นหน้าที่สำคัญของประชาชนก็ตาม

ตารางที่ ๓๒ ทักษะคติต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนก
ตามรายได้ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	รายได้ (ต่อเดือน)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง มีประสิทธิภาพในการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๒๕.๐	๓๐.๐	๔๕.๐	๒๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๓๑.๙	๒๓.๑	๔๕.๑	๙๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๒๙.๙	๓๒.๕	๓๗.๖	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๒๑.๙	๑๒.๕	๒๕.๖	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๓๕.๓	๑๗.๖	๔๗.๑	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๑๖.๗	๓๘.๙	๔๔.๔	๑๔
๒) การเลือกตั้งครั้งต่อไปในปี ๒๕๒๖ เชื่อได้ว่าจะได้ รัฐบาลที่มีความสามารถใน การบริหารประเทศดีกว่า รัฐบาลชุดปัจจุบัน	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๑๐.๐	๑๐.๐	๘๐.๐	๒๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๑๙.๘	๘.๘	๗๑.๔	๙๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๓๖.๔	๗.๘	๕๕.๘	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๑๒.๕	๓.๑	๘๔.๔	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๒๙.๔	๕.๙	๖๔.๗	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๑๑.๑	๕.๖	๘๓.๓	๑๔
๓) การเลือกตั้งไม่มีประโยชน์ ทั้งยังสิ้นเปลืองงบประมาณ ของแผ่นดิน	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๓๘.๓	๓๓.๓	๒๘.๓	๒๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๓๐.๘	๓๔.๑	๓๕.๒	๙๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๕๒.๐	๓๓.๘	๑๔.๓	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๓๔.๔	๔๓.๗	๒๑.๙	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๑๗.๗	๒๔.๗	๑๗.๖	๑๗
	สูงกว่า ๕,๐๐๐	๓๓.๓	๕๕.๖	๑๑.๑	๑๔

หมายเหตุ

(๑) G = ๐.๖๒

(๒) G = -๐.๘

(๓) G = -๐.๐๕

ตารางที่ ๓๒ (ต่อ) ข้อ (๔) ความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ลำดับที่	ความเห็น	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๑,๐๐๐- ๒,๐๐๐	๒,๐๐๑- ๓,๐๐๐	๓,๐๐๑- ๔,๐๐๐	๔,๐๐๑- ๕,๐๐๐	สูงกว่า ๕,๐๐๐
๑	เป็นหน้าที่สำคัญ ของประชาชน	๓๕.๖	๔๕.๑	๓๗.๗	๔๖.๘	๕๔.๗	๖๖.๗
๒	ควรไปใช้สิทธิ เพราะนาน ๆ จึง จะมีการเลือกตั้ง สักครั้งหนึ่ง	๑๓.๖	๔.๔	๗.๘	๓.๑	๐	๕.๖
๓	สนใจที่จะไปใช้ สิทธิแต่ยังมอง ไม่เห็นประโยชน์ ที่จะได้รับ	๕๕.๔	๕๕.๖	๔๑.๖	๕๐.๐	๓๕.๓	๑๖.๗
๔	ไม่สนใจที่จะไปใช้ สิทธิเพราะไม่เกิด ประโยชน์อะไร	๒๕.๔	๒๐.๘	๑๓.๐	๐	๐	๑๑.๑
๕	ไม่ตอบ	๐	๑.๑	๐	๐	๐	๐
		N=๖๐	N=๔๑	N=๓๗	N=๓๒	N=๑๗	N=๑๔

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับทัศนคติต่อการเลือกตั้ง

จากผลการศึกษาตามตารางที่ ๓๒ พบว่า ประชาชนในทุกระดับรายได้มีความรู้สึกไม่แน่ใจและไม่เห็นควยว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งจะสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ก็ตาม (๑) ขณะเดียวกันประชาชนส่วนใหญ่ก็มีความรู้สึกที่ไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นครั้งต่อไปในปี ๒๕๒๖ จะทำให้ได้รัฐบาลที่มีความสามารถในการบริหารประเทศดีกว่ารัฐบาลในชุดปัจจุบันตามข้อ (๒) เป็นที่น่าสังเกตว่าประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง ๔,๐๐๑-๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน และสูงกว่า ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือนขึ้นไป มีแนวโน้มที่มองเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ระดับอื่น ๆ ตามข้อ (๓) และ (๔) แต่จากคำตอบในข้อ (๑) และ (๒) ไข้ให้เห็นว่าประชาชนดังกล่าวยังมีความรู้สึกขาดความศรัทธาและไม่แน่ใจในกระบวนการของการเลือกตั้งว่าจะทำให้ได้รัฐบาลที่มีประสิทธิภาพและจะสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีไม่ต่างกับประชาชนในระดับรายได้อื่น ๆ

ตารางที่ ๓๓ ทศนคติต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามอาชีพ
แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	อาชีพ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) รัฐบาลที่มาจากกา รเลือกตั้งมีประสิทธิ ภาพในการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ไค เป็นอย่างดี	นักเรียน-นักศึกษา	๓๑.๔	๔๐.๐	๒๘.๖	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๑๕.๖	๓๔.๔	๔๕.๙	๖๑
	ลูกจ้าง	๓๒.๘	๓๑.๒	๓๕.๙	๖๔
	กรรมกร	๒๓.๕	๑๗.๗	๕๘.๘	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๓๑.๘	๑๘.๒	๕๐.๐	๔๔
	แม่บ้าน	๓๓.๓	๒๐.๐	๔๖.๗	๓๐
	เกษตรกรรม	๒๓.๘	๔.๘	๗๑.๔	๒๑
อื่น ๆ	๓๓.๔	๓๓.๓	๓๓.๓	๖	
๒) การเลือกตั้งครั้ง ต่อไปในปี ๒๕๒๖ เชื่อได้ว่าจะไค รัฐบาลที่มีความ สามารถในการ บริหารประเทศ ดีกว่ารัฐบาล ชุดปัจจุบัน	นักเรียน-นักศึกษา	๑๔.๓	๑๔.๓	๗๑.๔	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๑๕.๗	๖.๖	๗๓.๘	๖๑
	ลูกจ้าง	๓๖.๐	๖.๓	๕๗.๘	๖๔
	กรรมกร	๑๗.๖	๕.๙	๗๖.๕	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๑๕.๙	๑๓.๗	๗๐.๕	๔๔
	แม่บ้าน	๒๐.๐	๓.๓	๗๖.๗	๓๐
	เกษตรกรรม	๑๔.๓	๔.๘	๘๑.๐	๒๑
อื่น ๆ	๑๖.๗	๐	๘๓.๓	๖	
๓) การเลือกตั้งไม่มี ประโยชน์ทั้งยัง สิ้นเปลือง งบประมาณ ของแผ่นดิน	นักเรียน-นักศึกษา	๔๒.๙	๔๐.๐	๑๗.๑	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๓๕.๓	๔๕.๙	๑๘.๘	๖๑
	ลูกจ้าง	๓๕.๑	๓๕.๙	๒๕.๐	๖๔
	กรรมกร	๓๕.๓	๔๑.๑	๒๓.๕	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๓๔.๑	๒๙.๖	๓๖.๔	๔๔
	แม่บ้าน	๔๓.๓	๓๖.๗	๒๐.๐	๒๑
	เกษตรกรรม	๒๓.๘	๓๓.๔	๔๒.๙	๒๑
อื่น ๆ	๓๓.๓	๓๓.๔	๓๓.๓	๖	

ตารางที่ ๓๓ (ต่อ) ข้อ (๔) ความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ลำดับที่	ความเห็น	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้าง	กรรมกร	ค้าขาย ธุรกิจ	แม่บ้าน	เกษตรกร	อื่น ๆ
๑	เป็นหน้าที่สำคัญของประชาชน	๔๘.๖	๔๔.๓	๕๐.๐	๓๘.๒	๔๓.๒	๓๖.๗	๓๕.๐	๕๐.๐
๒	ควรไปใช้สิทธิเพราะนาน ๆ จึงจะมีการเลือกตั้งสักครั้งหนึ่ง	๑๑.๔	๔.๕	๗.๘	๕.๕	๒.๓	๑๓.๓	๕.๐	๐
๓	สนใจที่จะไปใช้สิทธิแต่ยังมอง ไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับ	๑๗.๑	๔๑.๐	๓๑.๓	๓๒.๔	๔๐.๕	๓๐.๐	๓๕.๐	๓๓.๓
๔	ไม่สนใจที่จะไปใช้สิทธิเพราะ ไม่เกิดประโยชน์อะไร	๒๐.๐	๕.๘	๑๐.๕	๒๓.๕	๑๓.๖	๒๐.๐	๒๕.๐	๑๖.๗
๕	ไม่ตอบ	๒.๕	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
		N = ๓๕	N = ๖๑	N = ๖๔	N = ๓๔	N = ๔๔	N = ๓๐	N = ๒๐	N = ๖

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับทัศนคติต่อการเลือกตั้ง

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นข้อ (๑) พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ในทุกอาชีพมีความรู้สึกไม่แน่ใจว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ยกเว้นอาชีพนักเรียน-นักศึกษา ที่ตอบว่าไม่แน่ใจมีอัตราส่วนร้อยละน้อยที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่าอาชีพข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจมีทัศนคติที่ไม่ดี คือ มีจำนวนเพียงร้อยละ ๑๘.๖ ที่มีความคิดเห็นว่รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดี จากคำถามข้อ ๒ ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกอาชีพที่มีความรู้สึกไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งครั้งต่อไปในปี ๒๕๒๖ จะได้รัฐบาลที่มีความสามารถในการบริหารประเทศดีกว่ารัฐบาลชุดปัจจุบัน อาชีพลูกจ้างมีทัศนคติต่อคำถามนี้ที่มากที่สุด คือตอบว่าเห็นด้วยร้อยละ ๓๖.๐ จากข้อ (๓) อาชีพแม่บ้าน และอาชีพนักเรียน-นักศึกษา ร้อยละ ๔๓.๓ และ ๔๒.๘ ตามลำดับ ที่เห็นด้วยกับคำถามที่ว่า การเลือกตั้งไม่มีประโยชน์ทั้งยังสิ้นเปลืองงบประมาณของแผ่นดิน ขณะเดียวกันประชาชนทุกอาชีพตอบว่าเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย มีอัตราส่วนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน และจากคำถามข้อ (๔) ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกอาชีพมีความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่แตกต่างกัน คือเห็นว่า เป็นหน้าที่ที่สำคัญของประชาชน และอาชีพนักเรียน-นักศึกษา กรรมกร แม่บ้าน และเกษตรกรมีความเห็นว่าไม่สนใจที่จะไปใช้สิทธิเพราะไม่เกิดประโยชน์อะไร ร้อยละ ๒๐.๐, ๒๓.๕, ๒๐.๐ และ ๒๕.๐ ตามลำดับ

สรุปได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในทุกอาชีพมีทัศนคติที่ไม่เอื้ออำนวยต่อกระบวนการของการเลือกตั้ง คือ ขาดความศรัทธาและไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งจะมีประโยชน์และสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้

สรุปผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้ง

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าประชาชนมีความรู้สึกขาดความศรัทธา และไม่แน่ใจว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งจะสามารถแก้ปัญหาของประเทศชาติได้ดี พิจารณาจากตารางที่ ๒ ข้อ (๑) พบว่า ประชาชนแสดงความคิดเห็นว่รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดี มีเพียงร้อยละ ๒.๑ ประชาชนที่ไม่เห็นด้วย

มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือร้อยละ ๒๖.๕ และประชาชนจำนวนมากถึงร้อยละ ๔๕.๔ มีความรู้สึกที่ไม่แน่ใจ และคำตอบในข้อ (๒) จะพบแนวโน้มของการเลือกตั้งครั้งต่อไป ในปี ๒๕๒๖ ว่าประชาชนอาจจะไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเช่นในครั้งนี้อย่างมาก คือ ประชาชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๗๐.๔ มีความไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งครั้งต่อไปในปี ๒๕๒๖ จะใ้รัฐบาลที่สามารถบริหารประเทศได้ดีกว่ารัฐบาลชุดปัจจุบัน สำหรับประชาชนที่เชื่อมั่นว่าจะใ้รัฐบาลที่ดีกว่ารัฐบาลปัจจุบันมีเพียงร้อยละ ๒๑.๓ การที่ประชาชนส่วนใหญ่มีความไม่มั่นใจในระบบการเลือกตั้งนั้น เป็นผลร้ายอย่างยิ่งต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงสิทธิขั้นมูลฐานของประชาชน เมื่อประชาชนขาดความเชื่อมั่นและไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นจำนวนมากเช่นนี้ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่น่าไปสู่การปฏิวัติรัฐประหาร ซึ่งผู้ทำการปฏิวัติรัฐประหารจะอ้างเสมอว่า ประชาชนไม่สนใจ และไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย และเพื่อเป็นการวิเคราะห์ว่า คำพูดของผู้ทำการปฏิวัติรัฐประหารว่าเป็นจริงเพียงใด ผู้เขียนจึงใ้ตั้งคำถามว่า "การเลือกตั้งเป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์ทั้งยังสิ้นเปลืองงบประมาณของแผ่นดิน" ตามคำถามข้อ (๓) ก็พบว่าประชาชนที่คัดค้าน คือ ไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ ๓๘.๐ และประชาชนในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ ๓๗.๖ ที่สนับสนุนคำถามนี้ สำหรับประชาชนที่ไม่แน่ใจมีจำนวนร้อยละ ๒๔.๔ จากคำตอบดังกล่าว แสดงให้เห็นเด่นชัดว่าประชาชนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีความเชื่อมั่น และสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และจากคำตอบในข้อ (๔) พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มองว่าการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของประชาชน และสนใจที่จะไปใช้สิทธิ แต่จากคำตอบตามคำถามที่ (๑) (๒) (๓) เป็นเครื่องยืนยันใ้ได้ว่ามีประชาชนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีความศรัทธาต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเชื่อใ้ว่าเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

สรุปใ้ได้ว่า ประชาชนใ้ความสนใจและเห็นว่าการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของประชาชน แต่ประชาชนยังไม่มีศรัทธา และไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งจะใ้รัฐบาลที่ดี ทั้งนี้เนื่องมาจากประสบการณ์ของประชาชนที่ผ่านมาพบว่า การเลือกตั้งไม่ใช่เป็นวิธีการที่จะใ้ให้รัฐบาลที่มีประสิทธิภาพในการบริหารประเทศ

ผลการศึกษาคังกล่าวจึงตรงตามสมมติฐานที่ ๓ คือ ประชาชนมีความรู้สึก
ขาดความศรัทธาต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สรุปผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับทัศนคติต่อการ
เลือกตั้ง

๑. เพศ จากผลการศึกษาพบว่า เพศชายมีแนวโน้มที่มีทัศนคติต่อการ
เลือกตั้งดีกว่าเพศหญิงเล็กน้อย และเห็นว่าการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่สำคัญ
ของประชาชนมากกว่าเพศหญิง แต่เมื่อใช้วิธีทดสอบทางสถิติปรากฏว่า ไม่มีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างเพศชายกับเพศหญิงในเรื่องของทัศนคติ
ต่อการเลือกตั้ง

๒. อายุ จากผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติระหว่างระดับอายุของประชาชนกับทัศนคติต่อการเลือกตั้ง คือ ทุกระดับอายุ
มีความรู้สึกขาดความศรัทธา และไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งจะมีประโยชน์และจะทำให้
รัฐบาลที่ดี และประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๕๐-๕๕ ปีเท่านั้นที่เห็นว่าการใช้สิทธิเลือกตั้ง
เป็นหน้าที่สำคัญของประชาชนเกินกว่าร้อยละ ๕๐

๓. ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับ
การศึกษามีความรู้สึกไม่แน่ใจในความสามารถของรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง และ
ไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งจะมีผลทำให้ได้รัฐบาลที่ดี แต่ประชาชนที่มีระดับการศึกษา
อนุปริญญา และปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติค่อนข้างดีต่อการเลือกตั้งมากกว่าประชาชน
ในระดับการศึกษาอื่น พิจารณาจากตารางที่ ๓๑ ในคำถามข้อ (๓) ขณะเดียวกัน
ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับอาชีพเห็นว่าการใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่สำคัญของ
ประชาชน และมีความสนใจที่จะไปใช้สิทธิแต่ยังมองไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับ
จากการวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ระหว่างระดับอายุของประชาชนกับทัศนคติต่อการเลือกตั้ง

๔. รายได้ จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับรายได้ มีความรู้สึกไม่แน่ใจในความสามารถของรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้ง และไม่แน่ใจว่า การเลือกตั้งจะมีผลทำให้ได้รัฐบาลที่ดี ขณะเดียวกันประชาชนที่มีระดับรายได้ ๔,๐๐๑-๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน และสูงกว่า ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือนขึ้นไป มีแนวโน้มที่มีทัศนคติที่ คีกรวประชาชนในทุกระดับรายได้ โดยพิจารณาจากตารางที่ ๓๒ (๓) และเห็นว่า การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่สำคัญของประชาชนตามตารางที่ ๓๒ (๔) แต่เป็น ที่น่าสังเกตว่าถึงแม้ว่าประชาชนที่รายได้ ๔,๐๐๑-๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน และตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไปจะมองเห็นว่า การเลือกตั้งเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์และเป็นหน้าที่สำคัญของ ประชาชนก็ตาม แต่ก็ไม่มั่นใจว่าการเลือกตั้งจะทำให้ได้รัฐบาลที่มีประสิทธิภาพในการ บริหารประเทศ

๕. อาชีพ จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนทุกอาชีพมีทัศนคติต่อการเลือกตั้ง ใกล้เคียงกัน คือ ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าการเลือกตั้งจะมีผลทำให้ได้รัฐบาลที่ดี และจาก ตารางที่ ๓๓ (๓) ประชาชนทุกอาชีพมีทัศนคติที่ดี และไม่คัดค้านการเลือกตั้งในอัตราส่วน ที่ใกล้เคียงกัน และประชาชนส่วนใหญ่ทุกอาชีพให้ความสำคัญต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยเห็นว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญของประชาชน จากผลการทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างอาชีพกับทัศนคติต่อการเลือกตั้ง

ทัศนคติของประชาชนต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตารางที่ ๓๘ ทัศนคติของประชาชนต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) ผู้แทนราษฎรได้ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลได้อย่างสมบูรณ์แล้ว	๓๕.๘	๒๕.๘	๓๕.๓	๒๙๕
๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ ไม่สมกับเจตนารมณ์ของประชาชน	๒๕.๘	๕.๕	๒๐.๗	๒๙๕
๓) ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้วิธีหาเสียงโดยการหลอกลวงและมีการแจกจ่ายเงินทองเพื่อซื้อเสียงจากประชาชน	๗๒.๒	๑๖.๓	๑๑.๕	๒๙๕

ตารางที่ ๓๘ (ต่อ) ข้อ (๔) สาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้แทนราษฎรไม่สามารถแก้ปัญหาของประเทศชาติได้

ลำดับที่	ความเห็นของประชาชน	ร้อยละ	N
๑	ผู้แทนราษฎรขาดความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง	๑๓.๒	๓๙
๒	ผู้แทนราษฎรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป	๗๒.๙	๒๑๕
๓	ประสบปัญหาเรื่องการเงิน	๕.๑	๑๕
๔	ถูกชักจูงจากฝ่ายบริหาร	๕.๘	๑๖
๕	อื่น ๆ	๓.๘	๑๐
	รวม	๑๐๐.๐	๒๙๕

จากตารางที่ ๓๔ ในคำถามข้อ (๑) พบว่าประชาชนร้อยละ ๓๕.๔ เห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ความสำคัญในการควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลได้อย่างสมบูรณ์ ขณะที่ประชาชนร้อยละ ๒๕.๔ ไม่เห็นด้วยและประชาชนร้อยละ ๓๕.๓ มีความรู้สึกไม่แน่ใจ จากข้อ (๒) พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๕๕.๘ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบทบาทและการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ เห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ไม่สมกับเจตนารมณ์ของประชาชน มีเพียงร้อยละ ๘.๕ ที่คัดค้านคำกล่าวนี้ และอีกร้อยละ ๒๐.๗ มีความรู้สึกไม่แน่ใจ สำหรับคำถามข้อ (๓) ที่เกี่ยวกับวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๒.๒ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง คือ เห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ใช้วิธีการหาเสียงโดยการหลอกลวงและมีการแจกจ่ายเงินทอง เพื่อซื้อเสียงจากประชาชน ขณะที่ประชาชนเพียงร้อยละ ๑๖.๓ ที่ตอบว่าไม่เห็นด้วย และจำนวนร้อยละ ๑๑.๕ มีความรู้สึกไม่แน่ใจและจากข้อ (๔) ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๒.๕ มีความเห็นว่าการที่ผู้แทนราษฎรไม่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้นั้น เนื่องจากผู้แทนราษฎรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป ประชาชนร้อยละ ๑๓.๒ เห็นว่ามีสาเหตุมาจากการที่ผู้แทนราษฎรขาดความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง และประชาชนอีกส่วนหนึ่งให้ความเห็นว่าเนื่องจากประสบปัญหาเรื่องการเงิน และถูกชักจูงจากฝ่ายบริหารร้อยละ ๕.๑ และ ๕.๔ ตามลำดับ และที่ตอบว่าอื่น ๆ ร้อยละ ๓.๔ เช่น ตอบว่าผู้แทนราษฎรขาดความรับผิดชอบ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความเชื่อถือศรัทธาในบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตารางที่ ๓๕ ทิศนคติคอบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามเพศ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	เพศ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) ผู้แทนราษฎรใดทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลได้อย่างสมบูรณ์แล้ว	ชาย	๔๔.๐	๒๑.๓	๓๔.๗	๑๕๐
	หญิง	๓๔.๕	๒๙.๖	๓๕.๙	๑๔๕
๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ปฏิบัติงานในที่สุดคล่องกับอำนาจหน้าที่ไม่สมกับเจตนารมย์ของประชาชน	ชาย	๗๒.๐	๙.๓	๑๘.๗	๑๕๐
	หญิง	๖๗.๖	๙.๗	๒๒.๘	๑๔๕
๓) ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้วิธีหาเสียงโดยการหลอกลวงและมีการแจกจ่ายเงินทองเพื่อซื้อเสียงจากประชาชน	ชาย	๗๑.๔	๑๖.๐	๑๒.๗	๑๕๐
	หญิง	๗๓.๑	๑๖.๕	๑๐.๓	๑๔๕

ตารางที่ ๓๕ (ต่อ) ข้อ (๔) สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้แทนราษฎรไม่สามารถแก้ปัญหาของประเทศชาติได้

ลำดับที่	ความคิดเห็น	ชาย	หญิง
๑	ผู้แทนราษฎรขาดความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง	๑๔.๐	๑๒.๔
๒	ผู้แทนราษฎรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป	๗๒.๐	๗๓.๘
๓	ประสบปัญหาเรื่องการเงิน	๔.๗	๕.๕
๔	ถูกชักชวนจากฝ่ายบริหาร	๖.๐	๔.๘
๕	อื่น ๆ	๓.๓	๓.๔
		N=๑๕๐	N=๑๔๕

หมายเหตุ

(๑) G = ๐.๐๙

(๒) G = ๐.๐๖

(๓) G = ๐.๐๖

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับทัศนคติต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากผลการศึกษาคำถามที่ ๓๕ (๑) (๒) (๓) (๔) พบว่าเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และมีระดับที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ ๓๖ ทัศนคติต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จำแนกตามอายุ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	อายุ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) ผู้แทนราษฎรได้ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลได้อย่างสมบูรณ์แล้ว	๒๐-๒๙	๓๘.๕	๒๗.๓	๓๔.๓	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๔๒.๕	๒๔.๗	๓๒.๘	๗๓
	๔๐-๔๙	๓๖.๘	๒๑.๘	๔๑.๓	๕๖
	๕๐-๕๙	๒๙.๑	๒๙.๑	๔๑.๗	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๖๖.๗	๑๑.๑	๒๒.๒	๙
๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ไม่สมกับเจตนารมณ์ของประชาชน	๒๐-๒๙	๗๐.๗	๙.๘	๑๙.๖	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๖๗.๑	๘.๒	๒๔.๗	๗๓
	๔๐-๔๙	๖๙.๖	๑๓.๐	๑๗.๔	๕๖
	๕๐-๕๙	๗๕.๐	๘.๒	๒๐.๘	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๖๖.๗	๑๑.๑	๒๒.๒	๙
๓) ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้วิธีหาเสียงโดยการหลอกลวงและมีการแจกจ่ายเงินทองเพื่อซื้อเสียงจากประชาชน	๒๐-๒๙	๗๒.๑	๑๕.๘	๑๒.๖	๑๔๓
	๓๐-๓๙	๖๗.๑	๒๐.๖	๑๒.๓	๗๓
	๔๐-๔๙	๗๕.๓	๑๗.๘	๘.๓	๕๖
	๕๐-๕๙	๘๓.๓	๐	๑๖.๗	๒๔
	๖๐ ปีขึ้นไป	๕๕.๕	๓๓.๓	๑๑.๑	๙

หมายเหตุ

(๑) G = ๐.๐๑

(๒) G = ๐.๐๕

(๓) G = ๐.๐๐

ตารางที่ ๓๖ (ต่อ) ข้อ (๔) สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้แทนราษฎรไม่สามารถ
แก้ปัญหาของประเทศชาติได้

ลำดับที่	ความเห็น	๒๐-๒๙	๓๐-๓๙	๔๐-๔๙	๕๐-๕๙	๖๐ ปีขึ้นไป
๑	ผู้แทนราษฎรขาดความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ของ ตนเอง	๑๓.๓	๙.๖	๑๙.๖	๑๖.๓	๐
๒	ผู้แทนราษฎรเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนตัวมากเกินไป	๓๕.๕	๓๕.๓	๒๓.๐	๒๖.๓	๓๓.๘
๓	ประสบปัญหาเรื่องการเงิน	๕.๖	๔.๑	๔.๓	๔.๒	๑๑.๑
๔	ถูกชักชวนจากฝ่ายบริหาร	๒.๘	๔.๒	๘.๓	๘.๓	๐
๕	อื่น ๆ	๒.๘	๒.๓	๔.๓	๔.๒	๑๑.๑
		N=๑๔๓	N=๓๓	N=๔๖	N=๒๔	N=๙

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากผลการศึกษาตามตารางที่ ๓๖ ข้อ (๑) ที่ถามว่าผู้แทนราษฎรได้ทำหน้าที่
ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลได้อย่างสมบูรณ์แล้ว พบว่าประชาชนในทุกวัยมี
ทัศนคติกระจายออกเป็น ๓ ระดับใกล้เคียงกัน คือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่แน่ใจ
และจากข้อ (๒) (๓) (๔) จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ประชาชนทุกวัยมีทัศนคติ
ที่ไม่ดีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตารางที่ ๓๗ ที่ทัศนคติต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จำแนกตามระดับการศึกษา แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	ระดับการศึกษา	เห็นควย	ไม่เห็นควย	ไม่แน่ใจ	N
๑) ผู้แทนราษฎรใดทำหน้าที่ ควบคุมการบริหารงาน ของรัฐบาลได้อย่าง สมบูรณ์แล้ว	ต่ำกว่า ป.๔	๕๒.๓	๑๔.๓	๓๓.๓	๒๑
	ป.๔	๓๗.๗	๑๙.๕	๔๒.๘	๗๗
	ป.๕-ป.๗	๔๘.๔	๑๖.๑	๓๕.๕	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๔๑.๕	๑๙.๕	๓๙.๐	๔๑
	ม.ศ.๕	๔๑.๘	๒๕.๘	๓๒.๓	๓๑
	อาชีวศึกษา	๓๐.๗	๔๓.๖	๒๕.๖	๓๙
	อนุปริญญา	๕๗.๒	๑๔.๓	๒๘.๖	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๒๑.๒ ๐	๔๘.๕ ๐	๓๐.๓ ๑๐๐.๐	๓๓ ๑
๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่ปฏิบัติงานให้สุดกคลอง กับอำนาจหน้าที่ไม่สมกับ เจตนารมณ์ของประชาชน	ต่ำกว่า ป.๔	๖๖.๗	๔.๘	๒๘.๖	๒๑
	ป.๔	๖๑.๑	๙.๑	๒๙.๘	๗๗
	ป.๕-ป.๗	๗๑.๐	๖.๕	๒๒.๖	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๗๓.๒	๑๒.๒	๑๔.๖	๔๑
	ม.ศ.๕	๘๓.๘	๖.๕	๙.๗	๓๑
	อาชีวศึกษา	๖๙.๒	๑๕.๔	๑๕.๔	๓๙
	อนุปริญญา	๖๑.๙	๑๙.๐	๑๙.๐	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป อื่น ๆ	๗๕.๘ ๑๐๐.๐	๓.๐ ๐	๑๘.๒ ๐	๓๓ ๑

หมายเหตุ

(๑) G = ๐.๐๓

(๒) G = -๐.๑๒

ตารางที่ ๓๗ (ต่อ)

คำถาม	ระดับการศึกษา	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๓) ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้วิธีหาเสียงโดยการ หุดอกดวง และมีกร แจกจ่ายเงินทองเพื่อ ซื้อเสียงจากประชาชน	ต่ำกว่า ป.๔	๕๗.๑	๒๓.๘	๑๙.๐	๒๑
	ป.๔	๖๑.๑	๒๒.๑	๑๖.๙	๗๗
	ป.๕-ป.๗	๖๔.๕	๑๖.๒	๑๙.๔	๓๑
	ม.ศ.๑-ม.ศ.๓	๗๕.๑	๑๗.๑	๘.๙	๔๑
	ม.ศ.๕	๘๓.๘	๑๓.๐	๓.๒	๓๑
	อาชีวศึกษา	๘๒.๐	๗.๗	๑๐.๓	๓๙
	อนุปริญญา	๗๑.๔	๒๓.๘	๔.๘	๒๑
	ปริญญาตรีขึ้นไป	๘๔.๘	๖.๑	๙.๑	๓๓
อื่น ๆ	๑๐๐.๐	๐	๐	๐	

ตารางที่ ๓๙ (ต่อ) ข้อ (๔) สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้แทนราษฎรไม่สามารถแก้ปัญหาของประเทศชาติได้

ลำดับที่	ความเห็น	ต่ำกว่าป.๔	ป.๔	ป.๕-ป.๗	ม.ศ.๑- ม.ศ.๓	ม.ศ.๕	อาชีวศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป	อื่น ๆ
๑	ผู้แทนราษฎรขาดความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ของ ตนเอง	๑๕.๐	๑๔.๓	๑๒.๕	๑๒.๒	๑๖.๑	๕.๑	๕.๕	๑๕.๒	๑๐๐
๒	ผู้แทนราษฎรเห็นแก่ ประโยชน์ส่วนตัว มากเกินไป	๒๖.๗	๓๒.๗	๓๔.๒	๓๐.๗	๔๐.๖	๔๒.๑	๓๑.๔	๒๓.๖	๐
๓	ประสบปัญหาเรื่อง การเงิน	๐	๓.๕	๖.๕	๔.๕	๐	๓.๗	๑๔.๓	๖.๑	๐
๔	ถูกขัดขวางจากฝ่าย บริหาร	๔.๘	๕.๒	๖.๕	๕.๘	๓.๒	๒.๖	๔.๘	๖.๑	๐
๕	อื่น ๆ	๕.๕	๓.๕	๐	๒.๔	๐	๒.๖	๐	๕.๑	๐
		N= ๒๑	N= ๓๓	N= ๓๑	N= ๔๑	N= ๓๑	N= ๓๕	N= ๒๑	N= ๓๓	N= ๑

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากตารางที่ ๓๗ ในคำถามที่ (๑) พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา และต่ำกว่า ป.๔ มีทัศนคติที่ต่อสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด คือ เห็นด้วยกับคำถามที่ว่า ผู้แทนราษฎรได้ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลได้อย่างสมบูรณ์ร้อยละ ๕๗.๒ และ ๕๒.๓ ตามลำดับ ขณะที่ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปเห็นด้วยเพียงร้อยละ ๒๑.๒ และไม่เห็นด้วยถึงร้อยละ ๔๔.๕ และจากข้อ (๒) ประชาชนที่มีการศึกษาระดับ ม.ศ. ๕ และปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติที่ไม่ดีเป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๔ และ ๗.๔ ตามลำดับ และจากคำถามข้อ (๓) จะพบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มที่มีทัศนคติที่ไม่ดีมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาต่ำและจากคำถามข้อ (๔) ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับการศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างเห็นได้ชัด และมีจำนวนคิดเป็นร้อยละที่ใกล้เคียงกัน จึงสรุปได้ว่า ระดับการศึกษาของประชาชนไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติดังกล่าว

ตารางที่ ๓๘ ทัศนคติต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จำแนกตามรายได้ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	รายได้ (ต่อเดือน)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) ผู้แทนราษฎรได้ทำหน้าที่ ควบคุมการบริหารงาน ของรัฐบาลได้อย่าง สมบูรณ์แล้ว	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๒๖.๖	๓๑.๗	๔๑.๗	๖๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๔๔.๐	๑๗.๖	๓๘.๕	๕๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๔๖.๘	๓๕.๑	๑๘.๒	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๓๑.๒	๕.๔	๕๕.๔	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๔๗.๐	๒๓.๖	๒๙.๔	๑๗
สูงกว่า ๕,๐๐๐	๓๓.๓	๓๓.๓	๓๓.๓	๑๘	

หมายเหตุ

(๑) $G = 10.06$

ตารางที่ ๓๘ (ต่อ)

คำถาม	รายได้ (ต่อเดือน)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๒) สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรไม่ปฏิบัติงาน ใหญ่สุดคล่องกับอำนาจ หน้าที่ไม่สมกับเจตนา รมย์ของประชาชน	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๕๘.๘	๑๐.๐	๓๑.๗	๒๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๗๑.๘	๖.๖	๒๒.๐	๕๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๗๗.๕	๑๐.๘	๑๑.๗	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๗๕.๑	๓.๑	๒๑.๘	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๖๘.๗	๒๕.๘	๕.๕	๑๗
สูงกว่า ๕,๐๐๐	๖๑.๑	๑๑.๑	๒๗.๘	๑๘	
๓) ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ใช้วิธีหาเสียงโดย การหลอกลวงและมี การแจกจ่ายเงิน ทองเพื่อซื้อเสียง จากประชาชน	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๖๓.๓	๑๖.๗	๒๐.๐	๒๐
	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๗๐.๘	๑๕.๘	๕.๕	๕๑
	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๗๕.๑	๑๓.๐	๑๓.๐	๗๗
	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๘๗.๖	๕.๘	๓.๑	๓๒
	๔,๐๐๑-๕,๐๐๐	๗๐.๖	๑๗.๗	๑๑.๘	๑๗
สูงกว่า ๕,๐๐๐	๗๗.๘	๒๒.๖	๐	๑๘	

หมายเหตุ (๒) $G = -0.06$ (๓) $G = -0.90$ ตารางที่ ๓๘ (ต่อ) ข้อ (๔) สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้แทนราษฎรไม่สามารถ
แก้ปัญหาของประเทศชาติได้

ลำดับที่	ความเห็น	ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๑,๐๐๑- ๒,๐๐๐	๒,๐๐๑- ๓,๐๐๐	๓,๐๐๑- ๔,๐๐๐	๔,๐๐๑- ๕,๐๐๐	สูงกว่า ๕,๐๐๐
๑	ผู้แทนราษฎรขาด ความเข้าใจใน หน้าที่ของตนเอง	๑๐.๐	๑๕.๘	๑๕.๖	๕.๘	๑๗.๖	๕.๖
๒	ผู้แทนราษฎรเห็น แก่ประโยชน์ส่วน ตัวมากเกินไป	๗๕.๓	๗๓.๖	๗๑.๘	๗๑.๕	๕๘.๘	๗๒.๒
๓	ประสบปัญหาเรื่อง การเงิน	๖.๗	๒.๒	๓.๕	๓.๑	๑๑.๘	๑๖.๗
๔	ถูกชักชวนจาก ฝ่ายบริหาร	๑.๗	๕.๕	๕.๒	๑๒.๕	๕.๕	๕.๖
๕	อื่น ๆ	๓.๓	๓.๓	๓.๕	๓.๑	๕.๕	๐
		N=๒๐	N=๕๑	N=๗๗	N=๓๒	N=๑๗	N=๑๘

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับทัศนคติต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากตารางที่ ๓๘ ในคำถามข้อ (๑) ผู้แทนราษฎรได้ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลได้อย่างสมบูรณ์แล้ว ปรากฏว่าประชาชนในทุกระดับรายได้มีทัศนคติที่กระจายเป็น ๓ ระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ เห็นควย ไม่เห็นควย และไม่แน่ใจ ยกเว้นประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง ๓,๐๐๑-๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน ที่ตอบว่าไม่แน่ใจมีจำนวนร้อยละ ๕๕.๔ และตอบว่าไม่เห็นควยร้อยละ ๔.๔ และประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง ๔,๐๐๑-๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน ตอบว่าเห็นควยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐ สำหรับทัศนคติของประชาชนจากคำถามข้อ (๒) (๓) ปรากฏว่าประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับรายได้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยเฉพาะประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง ๓,๐๐๑-๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง คือ เห็นว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้วิธีหาเสียงโดยการหลอกลวงและมีการแจกจ่ายเงินทองเพื่อซื้อเสียงจากประชาชนถึงร้อยละ ๔๗.๖ และในคำถามข้อ (๔) ประชาชนในทุกระดับรายได้เห็นว่าสาเหตุที่ทำให้ผู้แทนราษฎรไม่สามารถแก้ปัญหาของประเทศชาติได้ เนื่องจากผู้แทนราษฎรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป ประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง ๓,๐๐๑-๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน เห็นว่าเนื่องจากถูกชักชวนจากฝ่ายบริหารร้อยละ ๑๒.๕ ซึ่งมากกว่าประชาชนในระดับรายได้อื่น ๆ

สรุปได้ว่า ประชาชนในทุกระดับรายได้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ระดับรายได้ของประชาชนจึงไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติในเรื่องดังกล่าว

ตารางที่ ๓๕ ทิศนคติต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จำแนกตามอาชีพ แจกแจงเป็นร้อยละ

คำถาม	อาชีพ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	N
๑) ผู้แทนราษฎรไ้ทำหน้าที่ความคุมการ บริหารงานของ รัฐบาลได้อย่าง สมบูรณ์แล้ว	นักเรียน-นักศึกษา	๒๕.๗	๔๔.๖	๒๕.๗	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๔๐.๙	๒๗.๙	๓๑.๑	๖๑
	ลูกจ้าง	๕๑.๖	๒๑.๙	๒๖.๖	๖๔
	กรรมการ	๔๔.๒	๒๐.๕	๓๕.๓	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๒๒.๗	๒๖.๗	๕๐.๕	๔๔
	แม่บ้าน	๓๖.๗	๒๖.๖	๓๖.๗	๓๐
	เกษตรกรกรรม อื่น ๆ	๔๗.๖	๔.๔	๔๗.๖	๒๑ ๖
๒) สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรไม่ปฏิบัติ งานให้สอดคล้อง กับอำนาจหน้าที่ ไม่สมกับเจตนารมย์ ของประชาชน	นักเรียน-นักศึกษา	๗๗.๑	๑๑.๔	๑๑.๔	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๗๓.๗	๘.๒	๑๘.๐	๖๑
	ลูกจ้าง	๖๕.๘	๑๒.๕	๑๘.๘	๖๔
	กรรมการ	๖๔.๗	๒.๙	๓๒.๔	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๗๐.๔	๑๑.๓	๑๘.๒	๔๔
	แม่บ้าน	๗๐.๐	๑๐.๐	๒๐.๐	๓๐
	เกษตรกรกรรม อื่น ๆ	๕๗.๒	๙.๕	๓๓.๓	๒๑ ๖
๓) ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ใช้วิธีหาเสียงโดย การหลอกลวงและ มีการแจกจ่ายเงิน ทองเพื่อซื้อเสียง จากประชาชน	นักเรียน-นักศึกษา	๘๕.๗	๘.๖	๕.๗	๓๕
	รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	๗๕.๖	๑๑.๕	๙.๘	๖๑
	ลูกจ้าง	๖๕.๗	๒๓.๔	๑๐.๙	๖๔
	กรรมการ	๕๘.๙	๒๓.๕	๑๗.๖	๓๔
	ค้าขาย-ธุรกิจ	๗๒.๘	๑๕.๙	๑๑.๔	๔๔
	แม่บ้าน	๗๖.๗	๑๖.๖	๖.๗	๓๐
	เกษตรกรกรรม อื่น ๆ	๖๑.๙	๑๔.๓	๒๓.๘	๒๑ ๖

หมายเหตุ

- (๑) G = ๐.๐๓
 (๒) G = ๐.๐๙
 (๓) G = ๐.๐๕

ตารางที่ ๓๕ (ต่อ) ข้อ (๔) สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้แทนราษฎรไม่สามารถแก้ปัญหาของประเทศชาติได้

ลำดับที่	ความเห็น	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้าง	กรรมกร	ค้าขาย ธุรกิจ	แม่บ้าน	เกษตรกรรวม	อื่น ๆ
๑	ผู้แทนราษฎรขาดความรู้ความเข้าใจ ในหน้าที่ของตนเอง	๕.๗	๑๓.๑	๑๒.๕	๒๖.๕	๑๑.๘	๑๖.๗	๘.๘	๑๖.๗
๒	ผู้แทนราษฎรเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนตัวมากเกินไป	๘๕.๗	๗๖.๐	๖๗.๒	๖๗.๖	๖๕.๙	๗๐.๐	๕๐.๕	๕๐.๐
๓	ประสบปัญหาเรื่องการเงิน	๕.๗	๓.๓	๑๒.๕	๐	๖.๘	๐	๐	๐
๔	ถูกขัดขวางจากฝ่ายบริหาร	๒.๙	๓.๓	๖.๓	๕.๙	๑๑.๘	๖.๗	๐	๐
๕	อื่น ๆ	๐	๓.๓	๑.๖	๐	๘.๕	๖.๗	๘.๘	๓๓.๓
		N= ๓๕	N= ๖๑	N= ๖๘	N= ๓๘	N= ๘๘	N= ๓๐	N= ๒๑	N = ๖

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับทัศนคติต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากผลการศึกษาคำถามตารางที่ ๓ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกอาชีพมีความรู้สึกไม่เห็นด้วยและไม่แน่ใจว่าผู้แทนราษฎรได้ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลได้อย่างสมบูรณ์แล้ว ตามคำถามข้อ (๑) แต่ประชาชนที่ประกอบอาชีพลูกจ้างและที่ระบุว่าอื่น ๆ สนับสนุนคำตอบดังกล่าวคือ ตอบว่าเห็นด้วยในอัตราส่วนร้อยละ ๕๑.๖ และ ๕๐.๐ ตามลำดับ สำหรับอาชีพอื่น ๆ นั้น ตอบว่าเห็นด้วยไม่ถึงร้อยละ ๕๐ และเมื่อพิจารณาจากคำตอบในข้อ (๒) (๓) (๔) จะพบว่าประชาชนทุกอาชีพมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระดับที่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นประชาชนที่มีอาชีพนักเขียน-นักศึกษา มีแนวโน้มที่มีทัศนคติที่ไม่ดีสูงกว่าอาชีพอื่น ๆ

สรุปผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของประชาชนต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความเชื่อถือศรัทธา และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การประพฤติปฏิบัติตนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังปรากฏเป็นข่าวอยู่เสมอว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางคนปฏิบัติตนไม่เหมาะสม ขาดระเบียบวินัยใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อแสวงหาประโยชน์ ปฏิบัติหน้าที่เกินขอบเขต เช่น ก้าวก่ายการปฏิบัติงานของข้าราชการประจำ เป็นต้น จากประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ตามที่กล่าวมาข้างต้น ประชาชนโดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับข่าวสารอยู่เสมอจากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ย่อมเกิดการรับรู้ และสร้างสมกันกลายเป็นทัศนคติที่ไม่ดี โดยเฉพาะเห็นว่าการเลือกตั้งไม่สามารถแก้ไขปัญหาลูกท้อ และความไม่เป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นได้ ทัศนคติของประชาชนจึงมีแนวโน้มในแง่ลบในบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังจะเห็นได้จากตารางที่ ๓ (๑) ประชาชนมีความเห็นว่าผู้แทนราษฎรได้ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลได้อย่างสมบูรณ์มีเพียงร้อยละ ๓๘.๔

และมีประชาชนไม่เห็นด้วย และไม่แน่ใจว่าไต่ถามหาที่นี้ได้อย่างสมบูรณ์ถึงร้อยละ ๒๕.๔ และร้อยละ ๓๕.๓ ตามลำดับ นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๕๕.๔ มีความเห็นว่า ผู้แทนราษฎรไม่ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ไม่สมกับเจตนารมณ์ของประชาชน ตามตารางที่ ๓๔ (๒) และจากตารางที่ ๓๔ (๓) เห็นได้ชัดเห็นว่าประชาชนมีทัศนคติ ในแง่ลบต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ มีความเห็นว่าผู้สมัคร รับเลือกตั้งใช้วิธีการหาเสียงโดยการหลอกลวงประชาชน เช่น ให้คำมั่นสัญญาต่าง ๆ แก่ประชาชน และประชาชนยังเชื่ออีกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งมีการแจกจ่ายเงินทองเพื่อซื้อ เสียงจากประชาชนซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ ๗๒.๗ ที่ไม่เห็นด้วยมีเพียงร้อยละ ๑๖.๓ และ ที่ไม่แน่ใจจำนวนร้อยละ ๑๑.๕ จากตารางที่ ๓๔ (๔) ประชาชนให้ความเห็นว่า สาเหตุ สำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้แทนราษฎรไม่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้ มาจากการที่ ผู้แทนราษฎรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป ซึ่งมีถึงร้อยละ ๗๒.๕ นอกจากนี้ ให้ความเห็นว่าเกิดจากการที่ผู้แทนราษฎรขาดความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง ร้อยละ ๑๓.๒ ประชาชนที่มีทัศนคติที่ดี คือ มองว่าการที่ผู้แทนราษฎรไม่สามารถแก้ไขปัญหา ของประเทศชาติได้ เนื่องมาจากถูกชักจูงจากฝ่ายบริหารซึ่งมีเพียงร้อยละ ๕.๔

สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความเชื่อถือศรัทธา และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อ บทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ ไม่มีความจริงจังต่อประชาชน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวเป็นสำคัญ และไม่สามารถแก้ไขปัญหาของชาติบ้านเมืองได้ ผลการศึกษาดังกล่าวจึงตรงตามสมมติฐานที่ ๔ คือ ประชาชนมีทัศนคติที่ไม่ดีและขาดความ เชื่อถือศรัทธาในบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สรุปผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับทัศนคติต่อบทบาท และพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๑. เพศ จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติที่ไม่ แยกต่างกัน คือ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๒. อายุ จากผลการศึกษา สรุปได้ว่าระดับอายุของประชาชนไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ ประชาชนในทุกระดับอายุมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๓. ระดับการศึกษา จากผลการศึกษา สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับการศึกษา มีทัศนคติที่ไม่แตกต่างกัน คือ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๔. รายได้ จากผลการศึกษา สรุปได้ว่า ระดับรายได้ของประชาชนไม่ได้เป็นตัวกำหนดทัศนคติที่มีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกระดับรายได้อาจมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการประพฤติปฏิบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๕. อาชีพ จากผลการศึกษา สรุปได้ว่า อาชีพนักเรียน-นักศึกษา มีแนวโน้มที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นอัตราส่วนร้อยละที่ค่อนข้างสูงกว่าอาชีพอื่น แต่อย่างไรก็ตามประชาชนทุกอาชีพที่มีทัศนคติที่ไม่แตกต่างกันมาก คือ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริหารงานเลือกตั้งของเขตนางขุนเทียน

ระบบการบริหารงานเลือกตั้ง เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ ยุติธรรม และมีประสิทธิภาพ การบริหารงานเลือกตั้งที่ดีจึงต้องกระทำในทุกรูปแบบ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการรายงานผลการนับคะแนน การชี้ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิให้มากที่สุด รวมถึงการให้ความสะดวกแก่ประชาชนเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เช่น การบริการในการทำบัตรประจำตัวประชาชน ความถูกต้องสมบูรณ์ของทะเบียนผู้เลือกตั้งและการกำหนดหน่วยเลือกตั้ง เป็นต้น ซึ่งจะควรวเคราะห์ต่อไป

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง

การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง ตลอดจนให้ประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการเลือกตั้ง เช่น การชักชวนให้ประชาชนไปขอมือบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อนำไปแสดงในวันเลือกตั้ง และชักชวนให้ประชาชนไปตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง เป็นต้น โดยสรุปการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งมีจุดประสงค์ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งให้มากที่สุด ซึ่งความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องดังกล่าวปรากฏตามตารางที่ ๔๐-๔๔

ตารางที่ ๔๐ ทานทราบข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากที่ใดมากที่สุด

ลำดับที่	ที่มาของข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
๑	ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	๓๓	๑๑.๒
๒	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	๓๖	๑๒.๒
๓	วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์	๒๐๓	๖๕.๘
๔	นักเรียน นิสิต นักศึกษา	๑	๐.๓
๕	การประชาสัมพันธ์ของทางราชการ	๑๕	๕.๑
๖	ญาติพี่น้อง หรือเพื่อนฝูง	๕	๑.๗
๗	ไม่เคยทราบข่าวเลย	๑	๐.๓
๘	อื่น ๆ	๑	๐.๓
	รวม	๒๙๕	๙๙.๙

จากตารางที่ ๔๐ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ทราบข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นจำนวนมากที่สุดร้อยละ ๕๕.๔ แสดงว่าการประชาสัมพันธ์โดยอาศัยสื่อมวลชนได้ผลดีที่สุด ซึ่งกรุงเทพมหานครและเขตบางขุนเทียนได้ขอความร่วมมือจากสื่อมวลชน อนึ่ง เขตบางขุนเทียนเป็นเขตที่นับว่ามีความเจริญพอสมควร ประชาชนส่วนใหญ่จึงได้รับข่าวสารโดยรวดเร็ว กำนันผู้ใหญ่บ้านก็นับได้ว่าเป็นผู้ใกล้ชิดกับประชาชน และเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้มากเป็นอันดับที่ ๒ คือ ร้อยละ ๑๒.๒ สำหรับการประชาสัมพันธ์ของทางราชการยังไม่ทั่วถึงนัก ประชาชนทราบเพียงร้อยละ ๕.๑ ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่อันกว้างใหญ่ การที่จะออกประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงทำได้ยาก นอกจากนี้ทราบข่าวจากผู้สมัครรับเลือกตั้งร้อยละ ๑๑.๒ จากญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ร้อยละ ๑.๗ ไม่เคยทราบข่าวเลยร้อยละ ๐.๓ และตอบว่าอื่น ๆ ร้อยละ ๐.๓

สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์โดยการใช้อสื่อมวลชน คือ วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ได้ผลดีที่สุด และสามารถกระจายข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้อย่างรวดเร็ว

ตารางที่ ๔๑ ทางราชการได้มีการประกาศเชิญชวนให้ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือไม่

ลำดับที่	ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑	ประกาศเชิญชวนอยู่เสมอ	๑๔๗	๒๓.๔
๒	นาน ๆ ครั้ง	๒๗	๒๒.๗
๓	ไม่เคยทราบข่าวเลย	๖	๒.๐
๔	ทราบจากแหล่งอื่น ๆ มากกว่า	๓๓	๑๑.๒
๕	ไม่ตอบ	๒	๐.๗
	รวม	๒๕๕	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔๑ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าทางราชการได้มีการเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่เสมอถึงร้อยละ ๒๓.๔ ผู้ที่ตอบว่ามีการประกาศเชิญชวนนาน ๆ ครั้ง ร้อยละ ๒๒.๗ ที่ตอบว่าทราบจากแหล่งอื่น ๆ ร้อยละ ๑๑.๒ ไม่เคยทราบข่าวเลย และไม่ตอบร้อยละ ๒.๐ และ ๐.๗ ตามลำดับ

สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์เชิงชวนเร่งเร้าให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งของเขตบางขุนเทียนได้ผลดี โดยเขตได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๔ จนถึงวันเลือกตั้ง ซึ่งรวมผู้ที่ให้ความเห็นว่าทางราชการได้มีการประกาศเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีจำนวนถึงร้อยละ ๘๖.๑

ตารางที่ ๔๒ ทางราชการชี้ให้เห็นประโยชน์ของการเลือกตั้งหรือไม่

ลำดับที่	ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑	ไม่เคย	๔๕	๑๕.๒
๒	เคยบ้างนาน ๆ ครั้ง	๑๔๗	๔๘.๘
๓	เคยเป็นประจำ	๘๗	๒๘.๕
๔	อื่น ๆ	๑๒	๔.๑
๕	ไม่ตอบ	๔	๑.๔
	รวม	๒๙๕	๑๐๐.๐

การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของการเลือกตั้ง นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพื่อให้ประชาชนเกิดความสำนึก และเห็นคุณค่าของการใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตบางขุนเทียนได้เน้นให้ประชาชนทราบถึงผลเสียของการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และพยายามกระตุ้นให้ประชาชนเข้าใจหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย และเห็นความสำคัญของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการ เป็นตัวแทนของประชาชนในการทำหน้าที่ทางนิติบัญญัติ และควบคุมการดำเนินงานของรัฐบาล

จากตารางที่ ๔๒ พบว่า ประชาชนร้อยละ ๔๘.๘ ให้ความเห็นว่าทางราชการได้ชี้ให้เห็นประโยชน์ของการเลือกตั้งไม่บ่อยนัก และจำนวนร้อยละ ๒๘.๕ ให้ความเห็นว่าเคยเป็นประจำ ตอบว่าไม่เคยร้อยละ ๑๕.๒ ที่ตอบว่าอื่น ๆ ร้อยละ ๔.๑ ให้ความเห็นว่าทางราชการจะกระตุ้นเตือนให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของการเลือกตั้งก็เฉพาะในช่วงเวลาที่จะมีการเลือกตั้งเท่านั้น ในเวลาปกติไม่เคยมีการปฏิบัติ และผู้ไม่ตอบร้อยละ ๑.๔

ตารางที่ ๔๓ ท่านเคยได้รับหนังสือเชิญชวนจากทางราชการให้ไปใช้สิทธิ
เลือกตั้งหรือไม่

ลำดับที่	ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑	เคยได้รับ	๑๔๓	๔๔.๕
๒	ไม่เคยได้รับ	๑๕๒	๕๑.๕
	รวม	๒๙๕	๑๐๐.๐

ในระยะแรกเขตบางขุนเทียน ได้มีหนังสือเชิญชวนพร้อมทั้งถ่ายเอกสาร
ทะเบียนบ้านส่งไปยังเจ้าของบ้านทุกบ้าน เพื่อให้ไปตรวจสอบแก้ไขเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน
และทะเบียนผู้เลือกตั้งเขตบางขุนเทียนได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๑ กันยายน - ๑๑
ตุลาคม ๒๕๒๔ และในระยะต่อมาคือ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๔ เขตบางขุนเทียน
ได้มีหนังสือเชิญชวนไปยังเจ้าบ้านเพื่อกระตุ้นเตือนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยส่งทางไปรษณีย์
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งจากตารางที่ ๔๓ ปรากฏว่าประชาชนที่ได้รับหนังสือเชิญชวน และไม่ได้รับ
มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือได้รับร้อยละ ๔๔.๕ และไม่เคยได้รับร้อยละ ๕๑.๕

สรุปได้ว่า การส่งหนังสือเชิญชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น ได้ผลดี
พอสมควร แต่ก็มีประชาชนเป็นจำนวนมากที่ไม่เคยได้รับหนังสือเชิญชวนดังกล่าว

ตารางที่ ๔๔ ท่านทราบหรือไม่ว่าทางราชการได้ประกาศให้ท่านไปตรวจสอบ
บัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง

ลำดับที่	ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑	ทราบ	๒๓๑	๗๕.๓
๒	ไม่ทราบ	๖๓	๒๑.๔
๓	ไม่ตอบ	๑	๐.๓
	รวม	๒๙๕	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔๔ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๗๖.๓ ทราบว่า
เขตบางขุนเทียนได้ประกาศให้ไปตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง และจำนวนร้อยละ ๒๑.๔
ที่ไม่ทราบ สำหรับผู้ที่ไม่ตอบมีเพียง ๑ คน หรือร้อยละ ๐.๓

เขตบางขุนเทียน ได้มีหนังสือถึงเจ้าบ้านให้ไปตรวจสอบทะเบียนผู้เลือกตั้ง
และมีการประกาศชักชวนให้ประชาชนไปตรวจสอบทะเบียนบ้าน และทะเบียนเลือกตั้ง
โดยจัดรถ และเรือออกไปประชาสัมพันธ์ตามจุดต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ทราบว่าตนจะต้องไปตรวจสอบบัญชีรายชื่อ
ผู้เลือกตั้ง ในการตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งนี้ถือว่าเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญมาก
เพราะเมื่อปรากฏว่าบัญชีรายชื่อมีการผิดพลาด เช่น ชื่อ ผิดหรือตกหล่น ประชาชนมีสิทธิ
ที่จะทักท้วง เพื่อให้เขตแก้ไขให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงได้

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการกำหนดหน่วยเลือกตั้ง

ตารางที่ ๔๕ ทางราชการได้ประกาศให้ทราบหรือไม่ว่าท่านจะต้องไป
ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่หน่วยเลือกตั้งใด

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑	ประกาศให้ทราบ	๒๒๕	๗๖.๓
๒	ไม่ประกาศให้ทราบ	๒๔	๒๓.๐
๓	ไม่ตอบ	๒	๐.๗
	รวม	๒๕๑	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔๕ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๗๖.๓ ให้ความเห็นว่า
เขตบางขุนเทียนได้ประกาศให้ทราบว่าจะต้องไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่หน่วยเลือกตั้งใด
ที่ตอบว่าไม่ประกาศให้ทราบจำนวนร้อยละ ๒๓.๐ และไม่ตอบร้อยละ ๐.๗

สรุปได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเขตบางขุนเทียนได้มีประกาศให้ทราบว่าจะต้องไปลงคะแนนเสียงที่หน่วยเลือกตั้งใด เขตบางขุนเทียนได้จัดให้มีการประชุมชี้แจงข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู ให้ทราบถึงสถานที่ตั้งของหน่วยเลือกตั้ง เพื่อให้เข้าไปประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ นอกจากนี้ได้จัดทำประกาศกำหนดสถานที่ตั้งของหน่วยเลือกตั้ง และประกาศไว้ ณ สถานที่ตั้งเขต บ้านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสถานที่ชุมนุมชน เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ง่าย และเขตบางขุนเทียนได้ออกไปประชุมชี้แจงให้ประชาชนทราบโดยสมทบกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามจุดสำคัญ ๆ บางแห่ง สำหรับผู้ที่ตอบว่าเขตบางขุนเทียนไม่ประกาศให้ทราบนั้น อาจจะเนื่องมาจากบ้านอยู่ห่างไกล การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และประกอบอาชีพจนไม่มีเวลาที่จะสนใจติดตามข่าวการเลือกตั้ง

ตารางที่ ๔๖ บ้านของท่านอยู่ไกลกับหน่วยเลือกตั้งเพียงใด

ลำดับที่	ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑	ไกลมาก	๒๔	๘.๑
๒	ไกล	๘๘	๒๙.๘
๓	ไกลมาก	๒๗	๘.๒
๔	ใกล้	๑๔๐	๔๗.๕
๕	อื่น ๆ	๑๒	๔.๑
๖	ไม่ตอบ	๔	๑.๔
	รวม	๒๙๕	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔๖ พบว่า ประชาชนมีบ้านอยู่ไกลกับหน่วยเลือกตั้งมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ ๔๗.๕ ที่ตอบว่าไกลมากร้อยละ ๘.๒ จึงสรุปได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามมีบ้านอยู่ไกลกับหน่วยเลือกตั้งจำนวนร้อยละ ๔๖.๗ ที่ตอบว่าไกลและไกลมากร้อยละ ๒๙.๘ และ ๘.๑ ตามลำดับ ผู้ตอบว่าอื่น ๆ ร้อยละ ๔.๑ ให้ความเห็นว่าไม่ไกลไม่ไกล และไม่ทราบ สำหรับผู้ไม่ตอบร้อยละ ๑.๔

การกำหนดหน่วยเลือกตั้งให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้สะดวกเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก ถ้าหน่วยเลือกตั้งอยู่ไกลกับบ้านมากเพียงใดย่อมเกิดผลดี เพราะประชาชนจะได้รับความสะดวกไม่ต้องเสียเวลาเดินทาง การกำหนดหน่วยเลือกตั้งของเขตบางชุมชนเห็นส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเช่นเดิม เช่นกำหนดไว้ที่โรงเรียน หรือวัดเป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้ว่าจะอยู่ไม่ไกลนัก เช่น ในรัศมีไม่เกิน ๑ กิโลเมตร แต่ประชาชนต้องเสียการลดค่าเรือในการไปใช้สิทธิ ซึ่งถ้าประชาชนมองไม่เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งอย่างแท้จริงแล้ว ย่อมไม่ยอมเสียเวลาไปใช้สิทธิอย่างแน่นอน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง และการทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน

ตารางที่ ๔๗ บัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งมักจะมีปัญหาอยู่เสมอ เช่น ชื่อตกหล่น มีชื่อซ้ำ หรือชื่อผิดพลาด ท่านคิดว่ามีสาเหตุมาจาก

ลำดับที่	ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑	ความผิดพลาดของรายการในทะเบียนบ้าน	๔๗	๑๕.๘
๒	ความผิดพลาดของเจ้าหน้าที่ในขณะคัดลอกรายชื่อ	๒๒๒	๗๕.๓
๓	อื่น ๆ	๒๒	๗.๕
๔	ไม่ตอบ	๔	๑.๔
	รวม	๒๙๕	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔๗ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๗๕.๓ เห็นว่าสาเหตุที่บัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งมีความผิดพลาดอยู่เสมอ เนื่องจากความผิดพลาดของเจ้าหน้าที่ในขณะคัดลอกรายชื่อ ประชาชนร้อยละ ๑๕.๘ ให้ความเห็นว่าเกิดจากความผิดพลาดของรายการในทะเบียนบ้าน ผู้ที่ตอบว่าอื่น ๆ ร้อยละ ๗.๕ และผู้ที่ไม่ตอบร้อยละ ๑.๔

สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังมองเห็นว่าข้าราชการยังมีความบกพร่องในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ ๗๕.๓ น่าสังเกตคือว่าการทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งในแต่ละครั้งที่ผ่านมามักจะประสบกับปัญหาค้างงาว ทั้งนี้เนื่องจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ของปฏิบัติงานหลายอย่างพร้อม ๆ กัน เพราะงานเลือกตั้งเป็นงานที่มีขั้นตอนมาก การตรวจสอบจึงไม่ละเอียดเท่าที่ควร ขณะเดียวกันก็มีการประกาศให้ประชาชนไปตรวจสอบรายชื่อตามบัญชีผู้เลือกตั้งเป็นการล่วงหน้าเพื่อจะได้แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แต่เท่าที่ผ่านมามีประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจและไม่ไปตรวจสอบ สำหรับประชาชนที่เห็นว่าความผิดพลาดมาจากรายการในทะเบียนบ้านในกรณีเช่นนี้ก็ปรากฏอยู่เสมอ เนื่องจากมีการเคลื่อนย้ายของประชากรอยู่ตลอดเวลา เช่น มีการแจ้งย้ายเข้า ย้ายออก และรายการต่าง ๆ ผิดพลาดมาเป็นเวลานาน การแก้ไขทำได้ยาก เนื่องจากต้องให้หลักฐานต่าง ๆ มาประกอบการพิจารณา ซึ่งประชาชนจะต้องเสียเวลาทำมาหากิน จึงปล่อยปละละเลย และไม่แก้ไขให้ถูกต้อง นอกจากนี้เมื่อมีการตายหรือย้ายไปอยู่ที่อื่น ประชาชนมักจะไม่แจ้ง เป็นต้น สำหรับประชาชนที่ตอบว่าอื่น ๆ ให้ความเห็นว่า มีการทุจริตในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งเพื่อที่จะสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง

ตารางที่ ๔๘ ทางราชการได้บริการและอำนวยความสะดวกอย่างไรเมื่อประชาชนไปขอมีบัตรในระยะก่อนการเลือกตั้ง

ลำดับที่	ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
๑	อำนวยความสะดวกดีมาก	๗๓	๒๔.๗
๒	ดี เพราะมีขั้นตอนปฏิบัติมาก	๘๖	๓๒.๕
๓	การปฏิบัติไม่ต่างกับในช่วงระยะเวลาปกติ	๑๐๑	๓๘.๒
๔	อื่น ๆ	๒๕	๘.๕
	รวม	๒๘๕	๙๙.๙

ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดให้ผู้เลือกตั้งที่ประสงค์จะขอใช้สิทธิเลือกตั้ง ต้องนำบัตรประจำตัวประชาชน หรือใบรับคำขอมีบัตร (บ.ป.๒) ไปแสดงต่อกรรมการตรวจคะแนนในวันเลือกตั้ง ทั้งนี้ผู้ที่ใช้สิทธิเลือกตั้งจึงจำเป็นต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน ในเรื่องนี้ทางราชการได้พยายามประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปขอมีบัตร ปรากฏว่าในช่วงเวลา ก่อนการเลือกตั้งมีประชาชนไปขอมีบัตรประจำตัวประชาชนเป็นจำนวนมาก

จากตารางที่ ๔๘ พบว่า ประชาชนร้อยละ ๒๔.๗ เห็นว่า เขตบางขุนเทียน ได้ให้การบริการ คือ อำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ซึ่งจากประสบการณ์ของผู้เขียนเอง เชื่อว่าประชาชนที่มีความรู้สึกเช่นนี้ คือ ประชาชนที่ไม่ได้รับรอน หรือมีภาระกิจอื่น ๆ ที่จะต้องกระทำ หรือเป็นผู้ที่ขอออายุมัตรโดยมีหลักฐานเดิมครบถ้วน ตามความเป็นจริง แล้วการออกบัตรประจำตัวประชาชนเป็นสิ่งที่ต้องกระทำอย่างรอบคอบรัดกุม เนื่องจากในปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ คนต่าง้าวได้มีการปลอมแปลงเอกสารต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบในการขอมีบัตรประจำตัวประชาชน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจึงจำเป็นต้องปฏิบัติโดยเข้มงวด การอำนวยความสะดวกจะอยู่ในกรอบแห่งระเบียบกฎหมายเท่านั้น โดยเฉพาะกรณีกับผู้ขอมีบัตรแจ้งว่าบัตรหาย หรือไม่เคยขอมีบัตรมาก่อน การออกบัตรประจำตัวประชาชนให้ย่อมกระทำไต่ยากยิ่งขึ้น คือ จะมีการตรวจสอบว่าเคยทำบัตรไว้ที่ใด มีการสอบปากคำ เรียกพยานเอกสารและอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณา จะเห็นว่า ประชาชนร้อยละ ๓๒.๕ ให้ความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ทำงานล่าช้า เพราะมีขั้นตอนการปฏิบัติมาก ผู้ตอบร้อยละ ๓๔.๒ เห็นว่าการปฏิบัติไม่ต่างกับช่วงเวลาปกติ และผู้ตอบว่าอื่น ๆ คือ ให้ความเห็นว่าไม่เคยขอมีบัตรประจำตัวประชาชนในช่วงเวลาดังกล่าวร้อยละ ๔.๕

สรุปผลการศึกษาในส่วนของการมองเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานเลือกตั้ง
ของเขตกางเขนเทียน

จากการศึกษาพบว่า

๑. ประชาชนส่วนใหญ่ทราบข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ ๕๕.๘ (ตามตารางที่ ๔๐) เนื่องจากในปัจจุบันระบบข่าวสารเป็นไปด้วยความรวดเร็ว โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่สามารถทราบข่าวความเคลื่อนไหวในต่าง ๆ จากสื่อมวลชน สื่อมวลชนจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน โดยเฉพาะในสังคมประชาธิปไตยที่ให้ออกาสแก่สื่อมวลชนในการเสนอข่าวสารต่าง ๆ เขตกางเขนเทียนได้อาศัยความร่วมมือจากวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ในการแพร่ข่าว การเลือกตั้ง ซึ่งนับว่าเป็นความสำเร็จที่สุดสำหรับการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง เขตกางเขนเทียนได้ใช้วิธีการหลายอย่างในการประชาสัมพันธ์ เช่น การจัดหน่วย ประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ การให้กำนันผู้ใหญ่บ้าน ครู ซึ่งยังทำได้ไม่ทั่วถึงนัก และประชาชน บางส่วนให้ความเห็นว่าได้รับข่าวความเคลื่อนไหวจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งมีจำนวน ร้อยละ ๑๑.๒

๒. การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งของเขตกางเขนเทียนในต่าง ๆ เช่น การเชิญชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การชี้ให้เห็นประโยชน์ของการเลือกตั้ง การส่งหนังสือเชิญชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และการประกาศให้ประชาชนไป ตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง (ตามตารางที่ ๔๑, ๔๒, ๔๓ และ ๔๔) ใคน้อยอยู่ในระดับค่อนข้างดี เพราะประชาชนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าได้มีการประชาสัมพันธ์อยู่เสมอ แต่การประชาสัมพันธ์ของเขตกางเขนเทียนในส่วนที่เกี่ยวกับการชี้ให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของการเลือกตั้ง (ตามตารางที่ ๔๒) ประชาชนให้ความเห็นว่ากระทำนาน ๆ ครั้ง เป็นจำนวนร้อยละ ๔๘.๘ และให้ความเห็นว่ากระทำเป็นประจำเพียงร้อยละ ๒๘.๕ ซึ่งการประชาสัมพันธ์ในส่วนนี้ น่าจะมีความสำคัญที่สุดที่จะทำให้ประชาชนเห็นประโยชน์ และเห็นคุณค่าในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ปัจจัยสำคัญที่สุดในการเลือกตั้งจึงอยู่ที่ว่า

ประชาชนเห็นความสำคัญ และมีความเข้าใจในกระบวนการเลือกตั้งเพียงใด สำหรับการส่งหนังสือเชิญชวนไปยังเจ้าบ้าน เพื่อเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้นยังกระทำไม่ทั่วถึงนัก คือ ประชาชนร้อยละ ๕๑.๕ ให้ความเห็นว่าไม่เคยได้รับ แสดงให้เห็นว่าวิธีการในการจัดส่งยังมีข้อบกพร่องบางประการซึ่งควรจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงต่อไป

๓. ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า เขตบางขุนเทียนได้ประกาศให้ทราบว่า จะต้องไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่หน่วยเลือกตั้งใด (ตามตารางที่ ๔๕) และประชาชนส่วนใหญ่มีบ้านอยู่ใกล้กับหน่วยเลือกตั้ง คือ ร้อยละ ๕๖.๗ ที่อยู่ไกลมีจำนวนร้อยละ ๓๗.๕ (ตามตารางที่ ๔๖) แสดงให้เห็นว่าเขตบางขุนเทียนได้พยายามอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยมีการประกาศให้ทราบ และตั้งหน่วยเลือกตั้งให้อยู่ในแหล่งชุมชน เพื่อความสะดวกในการเดินทางไปใช้สิทธิ ซึ่งโดยปกติจะตั้งอยู่ตามสถานที่สำคัญ ๆ เช่น โรงเรียน และวัด เพื่อให้ประชาชนหาพบได้ง่าย แต่เนื่องจากในปัจจุบันได้มีประชาชนเคลื่อนย้ายเข้ามาอยู่ในเขตบางขุนเทียนมากขึ้น การกำหนดหน่วยเลือกตั้งในสถานที่เดิมจึงอาจจะไม่เพียงพอ

๔. ประชาชนส่วนใหญ่มีทัศนคติไม่ถือว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง ซึ่งมีปัญหาความผิดพลาดอยู่เสมอ เช่น ชื่อผิดพลาด มีชื่อซ้ำหรือชื่อผิดพลาด ประชาชนเห็นว่าความผิดพลาดดังกล่าวมาจากความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (ตารางที่ ๔๗) ถึงร้อยละ ๗๕.๓ และประชาชนบางส่วนเห็นว่าการทุจริตในการทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง เพื่อที่จะสนับสนุนนักการเมืองบางคน สำหรับในเรื่องการทำบัตรประจำตัวประชาชนในระยะก่อนการเลือกตั้ง ประชาชนที่เห็นว่าเขตใดให้บริการและอำนวยความสะดวกอย่างดีที่สุดมีเพียงร้อยละ ๒๔.๗ และเห็นว่าล่าช้าเนื่องจากมีขั้นตอนมาก และไม่ตรงกับช่วงเวลาปกติมีจำนวนรวมกันถึงร้อยละ ๖๖.๗ (ตามตารางที่ ๔๘)

สรุปได้ว่า การบริหารงานเลือกตั้งของเขตบางขุนเทียน โดยเฉพาะในส่วนที่จะให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการเลือกตั้งอยู่ในระดับที่พึงสมควร แต่ยังมีบางส่วนที่ควรจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ การกำหนดหน่วยเลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง และการทะเบียนแม่ตราประจำตัวประชาชน

ผลการศึกษาในส่วนนี้จึงตรงตามสมมติฐานที่ ๕ คือ ระบบการบริหารงานเลือกตั้งของเขตบางขุนเทียนยังขาดความเหมาะสมบางประการที่ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุง.